

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Studijní odbor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**STATUTÁRNÍ AUDIT ÚČETNÍ ZÁVĚRKY VYBRANÉ
SPOLEČNOSTI**

Diplomová práce

Autor: Juliana Kloudová

Vedoucí práce: prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.

Rok obhajoby: 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Statutární audit účetní závěrky vybrané společnosti“ vypracovala samostatně s použitím uvedených standardů, literatury a ostatních zdrojů.

V Praze, dne 15. 5. 2019

Juliana Kloudová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat především prof. Ing. Müllerové, za vedení a ochotu pomoci při psaní mé diplomové práce.

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřená na statutární audit účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy. Hlavním cílem práce je podrobně popsat proces statutárního auditu účetní závěrky a následně zjištěné poznatky aplikovat v rámci statutárního auditu vybraných položek účetních výkazů investiční společnosti Delta INV a.s. Práce má dvě části. V teoretické části jsou popsány fáze statutárního auditu v návaznosti na mezinárodní auditorské standardy a českou účetní a auditorskou legislativu od přijetí zakázky a plánování auditu až po provedení auditu a vyhotovení zprávy auditora. Praktická část se zaměřuje na audit vybraných položek účetních výkazů investiční společnosti Delta INV a.s., která je obhospodařovatelem fondů kolektivního investování.

Abstract

Diploma thesis focuses on statutory audit of financial statements prepared based on accounting regulation applicable in the Czech republic. The main aim is to describe the whole process of the statutory audit in detail and based on knowledge obtained, perform statutory audit of selected balances of financial statements of Investment company Delta INV a.s. This work has two parts. Theoretical part describes phases of the statutory audit in compliance with International Standards on Auditing and Czech accounting and auditing regulation from acceptance of engagement and planning of audit until final testing and creation of audit report. Empirical part focuses on testing of selected financial statement rows of Investment company Delta INV a.s., whose major activity is management of collective funds.

Obsah

Úvod	7
1 Přijetí zakázky	9
1.1 Vyhodnocení rizik zakázky	9
1.2 Uzavření smlouvy	11
2 Plánování auditu	13
2.1 Strategická plánovací porada	13
2.2 Porozumění účetní jednotce a jejím procesům	17
2.3 Porozumění vnitřnímu kontrolnímu prostředí	22
2.4 Stanovení významnosti	24
2.5 Identifikace a vyhodnocení rizik	25
3 Provedení auditu	28
3.1 Testy kontrol	28
3.2 Testy věcné správnosti	32
3.2.1 Výnosy	33
3.2.2 Účetní odhady	34
3.2.3 Manuální zápisy	37
3.2.4 Pohledávky a závazky	37
4 Závěrečné procedury	39
4.1 Vyhodnocení auditních procedur	39
4.2 Zhodnocení předpokladu nepřetržitého trvání podniku	40
4.3 Posouzení následných událostí	42
4.4 Kontrola výroční zprávy	43
4.5 Zpráva auditora a Prohlášení vedení	43
5 Statutární audit účetní závěrky Investiční společnosti Delta INV a.s.	45
5.1 Obecné informace o investiční společnosti Delta INV a.s.	46
5.2 Přijetí a vyhodnocení rizik zakázky	47
5.3 Předběžné plánovací procedury	49
5.3.1 Porozumění účetní jednotce a jejím procesům	49
5.3.2 Stanovení významnosti	50
5.3.3 Identifikace a vyhodnocení rizik materiální nesprávnosti	51
5.3.4 Předběžné analytické procedury	58

5.4	Testování vybraných kontrol	60
5.4.1	Schvalování manuálních zápisů	60
5.4.2	Kontrola přepočtu poplatků za obhospodařování a zhodnocení	62
5.5	Substantivní testování vybraných položek účetní závěrky	63
5.5.1	Výnosy	63
5.5.2	Daně	72
5.5.3	Rezervy	73
6	Seznam použité literatury a zdroje	76
7	Seznam tabulek, grafů a obrázků	77
8	Přílohy	78
8.1	Příloha č.1 – Tvrzení	78
8.2	Příloha č. 2 – Výkazy společnosti (v Kč)	79
8.3	Příloha č. 3 – Podklad pro výpočet poplatků	81

Úvod

V diplomové práci se zaměřuji na proces statutárního auditu účetní závěrky v návaznosti na mezinárodní auditorské standardy a české účetní a auditorské předpisy. V dnešní době se společnosti čím dál víc přiklánějí k využívání kreativního účetnictví. Manipulování s účetnictvím se většinou provádí za účelem zvýšení atraktivity firmy pro externí uživatele, konkrétně se může jednat například o získání nových investorů nebo financování od banky. Obzvláště závažné je to u společností, které jsou kótované na burze, protože taková manipulace s účetnictvím se promítá do cen akcií. Nejběžnějším případem je známý vztah principál versus agent, kdy existuje snaha managementu pozměnit účetnictví za účelem splnění předurčených cílů, na základě kterých je vedení společnosti odměňováno. Kromě zmíněného úmyslného chybného účtování, mají společnosti v účetnictví řadu nesprávností, které byly způsobené neúmyslně. Řešení těchto problémů lze najít právě ve statutárním auditu. Je nutné zmínit, že primárním cílem je zvýšit věrohodnost účetní závěrky, nikoliv odhalit podvody a manipulace v účetnictví. Nelze však vyloučit, že auditor v rámci auditu odhalí podvodná jednání. Zpráva auditora, která obsahuje výrok k účetní závěrce společnosti, je určena především pro vlastníky, ale zajímá také ostatní uživatele účetní závěrky. Zvláštní postavení mají společnosti, které jsou subjekty veřejného zájmu, jako například banky, investiční a penzijní společnosti. Statutární audit je u každé společnosti jiný, jelikož každá společnost je unikátní. Jednotlivé fáze jsou stanovené mezinárodními auditorskými standardy, ale testování je vždy konkrétně přizpůsobeno dané společnosti. Nejmarkantnější rozdíly v auditu jsou při porovnání auditu výrobních podniků a finančních institucí. Tato diplomová práce se zaměřuje na specifika auditu u finančních institucí, konkrétně u investiční společnosti.

Téma je aplikováno na investiční společnost Delta INV a.s., která se zabývá obhospodařováním fondů kolektivního investování. Investiční společnost je kategorizovaná a splňuje požadavky na povinný audit dle českých předpisů. V praxi probíhá spolu s auditem investiční společnosti také audit jednotlivých fondů, které společnost obhospodařuje. V této diplomové práci se auditem fondů nezabývám, zaměřuji se výhradně na audit investiční společnosti Delta INV a.s. Důležité je uvést, že v dalším textu jsou jednotlivé postupy rozebrány z pohledu auditorské společnosti, nikoliv menšího auditora.

Problémem často bývá, že veřejnost nemá dostatečné poznatky k pochopení a pozdějšímu způsobu aplikování auditorských standardů a souvisejících předpisů. Cílem této práce je popsat jednotlivé fáze auditu v časovém sledu, v jakém běžně v praxi probíhají a následně aplikovat poznatky z teoretické části na Investiční společnost Delta INV a.s. Práce předpokládá znalost základů auditní problematiky. Na základě tohoto předpokladu není v teoretické části vysvětlená základní terminologie auditu. Shrnutí celého auditu není možné v této diplomové práci obsáhnout, a proto se zaměřuji pouze na vybrané položky účetních výkazů.

Základními zdroji pro teoretickou část jsou mezinárodní auditorské standardy (dále jen „ISA“), legislativa České republiky, literatura vydávaná Komorou auditorů České republiky (dále jen „KAČR“) a další odborná literatura. Pro naplnění stanoveného cíle v rámci praktické části je použita metoda analýzy a sběru dat. Podklady využitě v této části jsem získala přímo z Investiční společnosti Delta INV a.s. ve formátu Microsoft Excel. Všechny podklady jsem získala od finančního ředitele a hlavní účetní, s nimiž jsem provedla doplňkové rozhovory, jimiž jsem získaná data podpořila. Je třeba zmínit, že kvůli ochraně údajů jsem pozměnila název společnosti i hodnoty vykázané v účetních výkazech, a tudíž není možné tuto práci spojovat s žádnou konkrétní společností.

Práce je rozdělená na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována v 1. až 4. kapitole a praktická část v 5. kapitole. V teoretické části je popsán proces přijetí zakázky, plánování auditu zakázky, testování kontrolního prostředí, substantivní testování v rámci předběžného a finálního auditu a závěrečné práce před vydáním zprávy auditora. Je potřeba podotknout, že nelze úplně analogicky seřadit jednotlivé fáze auditu v pořadí, v jakém na sebe jednotlivé činnosti navazují, jelikož jsou některé z nich prováděny současně. V praktické části se zabývám konkrétní společností – Delta INV a.s.. Vzhledem k rozsahu této práce nebylo možné obsáhnout všechny části auditu, a proto jsem se v rámci praktické části věnovala jen těm nejzásadnějším. Zpracovala jsem dílčí části, a to konkrétně předběžné analytické procedury včetně stanovení významnosti, testování kontrol, a testování vybraných položek účetních výkazů.

1 Přijetí zakázky

První fází, kterou v této diplomové práci popíšu je fáze přijetí zakázky. Práce na auditu začíná již před přijetím zakázky. Často se jednotliví auditoři nebo auditorské společnosti musí zúčastnit tendru, který je vypsaný za účelem výběru auditora za co nejvýhodnějších podmínek. Tendry jsou aplikovány především při výběru auditora u velkých nadnárodních společností, jako jsou například banky, penzijní společnosti nebo velké skupiny účetních jednotek. Tendry mají několik kol a většinou se jich účastní jen velké auditorské společnosti, případně se malí auditoři vyřazují již v prvním kole. Auditorské společnosti předloží své nabídky, které obsahují informace o ceně, rámec auditu, termíny a další relevantní podmínky. V případě, že se společnost rozhodne najmout danou auditorskou společnost, následuje další fáze před přijetím zakázky: zhodnocení potenciálních rizik, které souvisí s přijetím zakázky.

1.1 Vyhodnocení rizik zakázky

V případě tendrů se rizika vyhodnocují již před nebo v průběhu tendrů, jelikož by bylo zbytečné vynakládat úsilí a náklady na získání klienta, kterého by se nakonec auditorská společnost rozhodla kvůli rizikům nepřijmout. Důležité je identifikovat všechna potencionální rizika, která by mohla poškodit dobré jméno renomované auditorské společnosti nebo by mohla ohrozit celý průběh auditu. Pro snížení takových rizik si auditoři prověřují všechny klienty. Tuto činnost zastřešují nejzkušenější auditoři (dále jen „partneři“). Některé auditorské společnosti mají dokonce podpůrné oddělení, které se detailním ověřováním klientů zabývá.

V první řadě se zjišťuje, zda auditor splňuje požadavek nezávislosti ve vztahu ke klientovi, aby nedošlo ke konfliktu zájmu. Nezávislost auditora vůči klientovi se zkoumá nejen z pohledu společnosti jako celku, ale také z pohledu jednotlivých členů auditního týmu. U velkých auditorských společností vyplňují zaměstnanci v dotazníku informace ohledně své předchozí práce a přiznávají informace o společnostech, v kterých mají uložené peníze ve formě finančních investic. Kromě osobních investic musí zaměstnanci zmínit i investice rodinných příslušníků. Nezávislost by byla porušena také v případě, kdyby člen

auditního týmu pracoval pro společnost, ve které by jeho rodinný příslušník zastával důležitou pozici.

Dále se v rámci vyhodnocování rizik zkoumá podnikatelská činnost klienta a odvětví, ve kterém účetní jednotka působí. Citlivost na změnu různých faktorů se u jednotlivých odvětví liší. U cestovní agentury se auditor zaměřuje na jednotlivé destinace pobytů, analyzuje například politickou situaci, ekonomiku, klimatické změny a přírodní katastrofy, které by potencionálně mohli mít dopad na účetní závěrku společnosti. U finančních institucí je důležité sledovat změny v zákonech, nové vyhlášky od České národní banky (dále jen „ČNB“) nebo změny v regulaci Evropské Unie (dále jen „EÚ“). Například v minulém roce měla na banky, investiční společnosti a obchodníky s cennými papíry velký dopad implementace novelizované směrnice MIFID, což se promítlo i do účetní závěrky těchto společností. Některá odvětví jsou velmi citlivá na ekonomický cyklus. Uvést je možné například automobilový průmysl.

Pozornost je věnována podnikatelské činnosti klienta nejen v současnosti, ale také v minulosti. U výrobního podniku je důležitá závislost na obchodních partnerech, délka výrobního cyklu nebo konkurence v daném odvětví. Dalším důležitým faktorem pro zvážení je analýza spřízněných stran, protože právě prostřednictvím transakcí mezi nimi se v praxi často manipulují účetní výsledky. Z pohledu kontrolního prostředí je relevantní informace, zda má účetní jednotka interní audit nebo samostatné kontrolní oddělení. Pro auditora je důležitá informace o majiteli a o vedení podniku. Pokud by byl majitel neznámý, měl kriminální minulost nebo by měl podnik podezřelou a nejasnou spřízněnou stranu, je velmi pravděpodobné, že by velká auditorská společnost takovou zakázku nepřijala.

V souvislosti s procesem před přijetím auditní zakázky mají auditorské společnosti vypracované vlastní přístupy, kterými se v krajních situacích řídí. Auditor v souvislosti s protistranou podléhá také riziku, že vydá nesprávný výrok, čímž může poškodit své dobré jméno, v krajním případě může vydání nesprávného výroku vést až k soudnímu sporu nebo odnětí licence.¹ Riziko vydání nesprávného výroku je mnohem vyšší u špatně prověřených klientů. V praxi existují typy společností, které nebývají auditovány velkými společnostmi, jelikož tyto společnosti takové klienty vyhodnocují jako příliš riskantní. Jedná se například

¹ MÜLLEROVÁ, Libuše, Vladimír KRÁLÍČEK, Richard HINDLS, Stanislava HRONOVÁ, Michal ŠINDELÁŘ a Petr Kříž. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 179-188. ISBN 978-80-245-2233-3.

o kasina, která jsou často předmětem nelegálních činností, jako je například praní špinavých peněz.

Partneři musí také zvážit, zda má auditorská společnost dostačující podmínky na realizaci auditu. Jedná se především o časové a personální zabezpečení na všech úrovních, to znamená od asistentů a seniorů až po manažera a partnera zakázky. Každá zakázka se posuzuje individuálně. Například pro audit banky je potřeba mít personál vzdělaný v oblasti bankovníctví a kapitálových trhů, což je zcela odlišné od znalostí potřebných u výrobních podniků. Rozdíly však nalezneme i u jednotlivých druhů výrobních podniků. Svá specifika v účetnictví a kontrolním prostředí mají například zdravotnická zařízení. Závisí to na mnohých faktorech, jako je velikost a složitost společnosti nebo rozsah zakázky. U nově získaného klienta se auditor musí nejprve seznámit s procesy ve společnosti, které nezná. Proto je každá nová zakázka, na rozdíl od již zaběhnutých zakázek u společností auditovaných v minulých letech, vždy časově náročnější.

Na základě prověření všech relevantních faktorů auditor následně vyhodnotí riziko související s přijetím zakázky. Může být identifikováno riziko obvyklé nebo vyšší než obvyklé.² V případě, že je vyhodnoceno riziko jako vyšší než obvyklé, auditorská společnost může zakázku odmítnout nebo zohlednit riziko v plánu auditu.

1.2 Uzavření smlouvy

Auditor na základě Standardu ISA 210 musí zhodnotit, zda byly splněny dva základní předpoklady auditu:

- rámec účetního výkaznictví auditované účetní závěrky je přijatelný,
- bylo získáno *Prohlášení vedení*, které obsahuje uznání odpovědnosti účetní jednotky za účetní závěrku a další auditorem stanovené podmínky nebo bylo sjednáno, že bude dodáno ke konci auditu před vydáním zprávy auditora³.

Po úspěšné analýze protistrany a za splnění předpokladu stanovených mezinárodním standardem ISA 210, následuje jednání s klientem ohledně podmínek auditu. V případě

² MÜLLEROVÁ, Libuše, Vladimír KRÁLÍČEK, Richard HINDLS, Stanislava HRONOVÁ, Michal ŠINDELÁŘ a Petr Kříž. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 179. ISBN 978-80-245-2233-3.

³ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 210: *Sjednávání podmínek auditních zakázek* [online]., s. 2-3 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20210.pdf

tendrů jsou hlavní podmínky, jako je poplatek za audit, předloženy v předstihu. Projednání podmínek auditu se účastní partner zakázky nebo manažer zakázky a management auditované společnosti. Podmínky jsou sjednané v písemné formě. Mezinárodní auditorské standardy neurčují formu smlouvy. Požadavek je jen na obsahové vymezení. Povinně musí být v smlouvě uvedeno:

- co je cílem auditu a jaký je jeho rozsah,
- jakou odpovědnost a jaké povinnosti má vedení účetní jednotky. Velmi důležitou informací je datum, kdy auditor obdrží od vedení účetní jednotky prohlášení, kterému se věnuje kapitola popisující závěrečné procedury,
- jakou odpovědnost má auditor dle standardu ISA 200,
- vymezení rámce, ve kterém je účetní závěrka sestavena,
- co je výsledkem zakázky, respektive jaký je očekávaný obsah a forma zpráv,
- informace o možnosti, že nebudou odhaleny všechny nedostatky, jelikož auditor se nezaměřuje na celý soubor a testuje pouze jeho část.⁴

Ve smlouvě je možné sjednat i další podmínky⁵, jako například časový harmonogram, způsob předávání dat nebo stanovení odměny auditora. Rozdíl ve sjednání podmínek lze nalézt u opakujících se auditů, které auditorská společnost audituje již několik let. Auditor nemusí stanovovat každý rok nové podmínky. V praxi se často sepisují jen nové dodatky ke smlouvě z minulých let. Důležité je však posouzení, zda v průběhu účetního období nedošlo ke změně ve vedení, vlastnictví, podnikatelské činnosti, právních předpisů nebo v rámci účetního výkaznictví⁶. Například si lze představit, že účetní jednotka vytvořila novou divizi, která je zaměřena na výrobu nových produktů. Auditor to musí zohlednit v plánu auditu, protože je potřeba porozumět novým procesům a otestovat nové kontroly a nové položky hlavní knihy, takže i rozsah práce auditora bude jednoznačně širší. V tomto případě by byla změna natolik výrazná, že by bylo potřeba sjednat nové smluvní podmínky.

Po uzavření kontraktu začíná fáze plánování, které se již účastní všichni členové auditního týmu.

⁴ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 210: *Sjednávání podmínek auditních zakázek* [online]., s. 3-4 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20210.pdf

⁵ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 210: *Sjednávání podmínek auditních zakázek* [online]., s. 12 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20210.pdf

⁶ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 210: *Sjednávání podmínek auditních zakázek* [online]., s. 14 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20210.pdf

2 Plánování auditu

Plánování zakázky je jednou z nejdůležitějších částí auditu, protože ovlivňuje celý proces auditu, a proto je této fázi potřeba věnovat hodně času. Na základě standardu ISA 300 je povinností auditora stanovit celkovou strategii auditu a následně na jejím základě vypracovat podrobný plán auditu. Oba požadavky musí být náležitě zdokumentovány v auditním spisu. Standard dále stanovuje, že „*Cílem auditora je naplánovat audit tak, aby byl prováděn účinným způsobem*“⁷. Plánování začíná strategickou plánovací poradou. Jen pro upozornění je potřeba zmínit, že plánování auditu se v praxi často vyskytuje až ve fázi předběžného auditu před substantivním testováním. Plánování je individuální pro danou zakázku, a proto nemusí vždy platit časový sled, který uvádím v této práci.

2.1 Strategická plánovací rada

Na strategické plánovací poradě se setkávají partner, manažer a senior zakázky, kteří ji budou vést. Na této schůzce musí členové mít již základní znalosti o účetní jednotce, kterou budou auditovat, protože se zde rozhodují základní prvky auditu, u kterých je potřebná vysoká míra odborného úsudku. Vytváří se základ pro celkovou strategii auditu. Jedním z nejdůležitějších rozhodnutí je stanovení přiměřené základny pro stanovení významnosti (v praxi často nazývané *benchmark*) a přiměřené procentní sazby, která bude na základnu aplikována. Například u penzijních fondů se používá jako základna pro stanovení významnosti čistá hodnota aktiv (z angl. *Net asset value*, dále jen „NAV“). Odůvodněním by bylo především to, že vlastní kapitál se skládá z prostředků, které účastníci důchodového spoření do fondu vložili a v budoucnu očekávají výplatu důchodu. U investičních fondů může být použita hodnota celkových aktiv, které jsou obhospodařovány investiční společností. U investiční nebo penzijní společnosti, jakožto obhospodařovatele fondů, se vychází většinou z výnosů získaných od fondů za administraci a zhodnocení. U podniku, který se zaměřuje na prodej zboží, se stanovuje významnost většinou z výnosů nebo ze zisku účetního období. Výnosy jsou prokazatelnější, jelikož nejsou tak často manipulovány jako zisk. Tento způsob není možné aplikovat na

⁷ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 300: Plánování auditu účetní závěrky [online]. , s. 2 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5655/isa-300.pdf>

společnosti, které byly teprve v průběhu roku založeny, protože mají v prvním roce nízké nebo žádné tržby a často vykazují účetní ztrátu. Pro stanovení významnosti lze použít například bilanční sumu aktiv. Auditor bere v úvahu také odvětví, fáze životního cyklu nebo vlastnickou strukturu⁸. Hraniční procenta nejsou určena standardy ISA, ale uvádějí se v některých publikacích a v Příručce pro provádění auditu od Komory auditorů ČR⁹. Může jít o interval:

Tabulka č. 1: Interval přiměřených procentních sazeb pro stanovení významnosti

Možné kritérium	Možné procento
HV před zdaněním	3 – 7 %
Výnosy	1 – 3 %
Celková aktiva	1 – 3 %
Vlastní kapitál	3 – 5 %

Zdroj: KOMORA AUDITORŮ ČR a DELOITTE. Příručka pro provádění auditu: Stanovení významnosti (materiality)[online]., s. 23 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/file/956/Cást%201_Vzorové%20formuláře_souvislý%20text.pdf

Je důležité upozornit, že v praxi v této fázi ještě nedochází přímo k číselnému stanovení významnosti, to nastává později v plánovací fázi. Faktory, na základě kterých se partner rozhodl stanovit přiměřenou základnu a procentní sazbu aplikovanou na základnu, musí být řádně podloženy argumenty a náležitě zdokumentovány v auditním spise.

Kromě zmíněných náležitostí se na strategické plánovací poradě diskutuje zainteresovanost specialistů v souvislosti s určitými oblastmi účetní závěrky. Práce auditora je náročná na orientaci v různých oblastech financí. V praxi neexistuje auditor, který by měl kromě auditingu a účetních standardů úplnou znalost v oblasti informačních technologií, daňové problematiky nebo například oceňování nemovitostí a cenných papírů. U velkých auditorských společností se proto do testování zahrnují i samostatně fungující oddělení, jelikož je to efektivnější z pohledu kvality, času a nákladů, které auditor musí na zakázku vynaložit. Při transakcích se spřízněnou stranou je potřeba detailně analyzovat transferové

⁸ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 320: Významnost (materialita) při plánování a provádění auditu [online]., s. 6 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5656/isa-320.pdf>

⁹ KOMORA AUDITORŮ ČR a DELOITTE. Příručka pro provádění auditu: Stanovení významnosti (materiality)[online]., s. 23 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/file/956/Cást%201_Vzorové%20formuláře_souvislý%20text.pdf

ceny, aby se auditor mohl ujistit, že společnosti nemanipulují s výší výnosů, resp. nákladů. Nejčastějším případem je přijatý nebo poskytnutý úvěr od spřízněné osoby. Auditor musí vyhodnotit, zda podmínky úvěru, především výše úroku, jsou porovnatelné s tržními podmínkami. Transferové ceny jsou posuzovány daňovým oddělením auditorské společnosti. Daňové oddělení dále vypomáhá s testováním nákladů na daň z příjmů a daň z přidané hodnoty. U společností, které vykazují v rozvaze majetkové účasti ve formě akcií nebo podílových listů a dluhopisů, respektive je-li jejich hlavní činnost obchodování s cennými papíry, je potřeba pro zhodnocení správné valuace využít specialistů, kteří se věnují oceňování cenných papírů. Oceňovací specialisté jsou využíváni také pro ocenění budov. V praxi se takové případy vyskytují u ocenění kolaterálu, který se vyhodnocuje v průběhu auditu bank, kde vystupuje jako zajištění poskytnutých úvěrů. Taktéž při konsolidacích jsou oceňovány jednotlivé položky aktiv a pasiv z důvodu zjištění hodnoty oceňovacího rozdílu. Dalším možným využitím práce auditorova experta může být v průběhu auditu pojišťoven. V rozvaze pojišťoven je vykázána položka Technické rezervy¹⁰, která má hodnotu vypočtenou pojistnými matematiky pracujícími v pojišťovně. Za předpokladu, že není auditor zkušený v oblasti pojistné matematiky, je potřeba znovu využít práci experta na danou oblast. Posledním, ale ne méně důležitým důvodem je zjištění hodnoty dlouhodobého hmotného majetku, což je specifické především pro audit fondů, které investují do nemovitostí nebo u podniků zaměřujících se na obchodování s nemovitostmi.¹¹

Další diskutovanou částí je identifikace významných rizik. U rizik významné nesprávnosti se zkoumá jejich citlivost na změny v legislativě, konkurenci nebo organizační strukturu. Rizika jsou specifická dle odvětví, které se právě audituje. Vychází se i ze zkušeností získaných v minulých letech v průběhu auditu a z informací získaných v rámci prověřování klienta před přijetím zakázky. Významná rizika jsou často vázaná na výskyt:

- Nerutinních transakcí – u jednorázových a specifických operací je větší pravděpodobnost vzniku významné nesprávnosti v porovnání s rutinními

¹⁰ PWC. *Pojišťovna ABC, a.s.: Účetní závěrka Za rok končící 31. prosince 2017* [online]. , 3 [cit. 2019-04-14]. DOI: vzorova-ucetni-zaverka-pro-pojistovny. Dostupné z: <https://www.pwc.com/cz/cs/pojistovnictvi/assets/pdf/vzorova-ucetni-zaverka-pro-pojistovny-za-rok-koncici-31-prosince-2017.pdf>

¹¹ KOMORA AUDITORŮ ČR a DELOITTE. *MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 620: Využití práce auditorova experta* [online]. [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20620.pdf

operacemi. Do účetního systému jsou tyto položky zadávány většinou manuálně.

- Oblastí, které jsou závislé na úsudku účetní jednotky¹² - jedná se například o rozvahové položky Odhady a Rezervy, jejichž hodnota je často založená na složité kalkulaci. Tato oblast je podrobněji rozebrána v kapitole 3.3.2. *Položky vázané na úsudek účetní jednotky.*

Specifické postavení má riziko na úrovni účetní závěrky definované v ISA 240 jako riziko, že „*vedení nebude dodržovat kontroly*“ (z angl. *Management override of controls*)¹³. Auditor by měl předpokládat, že vedení účetní jednotky kvůli podvodnému jednání nebude dodržovat kontroly. Management se nachází v pozici, kdy může zmanipulovat účetní zápisy a následně vykázat zkreslenou účetní závěrku prostřednictvím nedodržení kontrol, které vypadají jako účinně fungující. Toto riziko se definuje jako významné riziko, protože je propojeno s podvodným jednáním vedení účetní jednotky. Reakcemi na zmíněná rizika se zabývají následující kapitoly.

Také se rozhoduje, zda se bude auditní tým spoléhat na kontroly, které má klient procesně nastavené. Jestli je auditor po testech spolehlivosti přesvědčen o účinnosti kontrol, může při testech věcné správnosti, v návaznosti na spoléhání na kontroly, snížit počet testovaných vzorků. Kontroly jsou podrobněji rozebrány v kapitole 3.2 *Testy kontrol*. Aplikace je možná například u auditu banky. V tomto případě auditor definuje rizika související se spolehnutím se na kontroly, protože z povahy činnosti banky vyplývá, že je kontrolní prostředí funkčně a efektivně nastavené.

Předmětem diskuze je i použití konfirmací pro ověření vybraných položek rozvahy a výsledovky a určení auditního týmu. Ze strategické plánovací porady se uchovává záznam obsahující agendu, která se probírala. Po strategické plánovací poradě senior zakázky připraví seznam požadavků, který odevzdá klientovi s předstihem, aby po příchodu na zakázku měl připravené potřebné podklady.

¹² MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 315 (REVIDOVANÉ ZNĚNÍ): *Identifikace a vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti na základě znalosti účetní jednotky a jejího prostředí* [online]. , s.40 [cit. 2019-04-14]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5649/isa-315-amend.pdf>

¹³ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 240: *Postupy auditorů související s podvody při auditu účetní závěrky* [online]. , s.8-34 [cit. 2019-04-14]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5625/isa-240-amend-isa-250-cz.pdf>

2.2 Porozumění účetní jednotce a jejím procesům

Součástí plánovací fáze je porozumění účetní jednotce (z angl. *Understanding the entity*). Porozumění auditor provádí sběrem interních a externích informací. Externími faktory, které auditor zvažuje k porozumění účetní jednotky, mohou být:

- Regulace a právní předpisy – jednotlivé účetní jednotky mají rozdílnou míru regulace. Specifické postavení mají subjekty veřejného zájmu – banky nebo penzijní společnosti, protože v případě úpadku by byl nejrozsáhlejší dopad na širokou veřejnost, která má u těchto jednotek peněžní prostředky. V krajních případech by krach velké banky mohl negativně ovlivnit ekonomiku daného státu. Tyto subjekty mají oproti menším podnikům řadu dalších požadavků na reporting vybraných oblastí od České Národní banky. Regulace a právní předpisy jsou diferencované pro jednotlivá odvětví. Podniky působící ve zdravotnictví nebo farmacii jsou také striktně regulované. Dalším příkladem mohou být předpisy v souvislosti s životním prostředím.
- Makroekonomické faktory – auditor musí zvážit i obecné faktory působící na všechny účetní jednotky v daném státě. Zhodnocuje, jaký vliv má na účetní jednotku nezaměstnanost, zda neexistují překážky v souvislosti s vývozem vyrobených produktů nebo dovozem materiálu na produkci výrobků nebo samotnou distribuci. Vliv může mít i změna politické situace, jestliže by to mělo dopad na nějakou oblast relevantní pro danou společnost. Z pohledu monetární politiky jsou relevantní s ohledem na zdroje financování úvěrové sazby. Dopad na podnik může mít i změna inflace.
- Odvětví, ve kterém účetní jednotka působí – auditor se musí zaměřit na porozumění specifik daného odvětví. Sleduje sezónnost u daných produktů a služeb, respektive zjišťuje, zda odvětví, ve kterém společnost provozuje činnost, podléhá cykličnosti. Taktéž se snaží pochopit závislost podniku na klimatických podmínkách (např. Cestovní kanceláře) a závislost na významném dodavateli nebo odběrateli.¹⁴

¹⁴ MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLIČEK. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 195-196. ISBN 978-80-245-2233-3.

Externí informace auditor získává z různých zdrojů. Na druhé straně, interní informace auditor získává prostřednictvím dotazování. Mezi interní faktory, na které se auditor zaměřuje, patří¹⁵:

- Účetní metody a politiky – auditor je povinen se seznámit s metodami a politikami, které souvisí s podnikovými cykly, kontrolním prostředím nebo které stanovují pravidla v souvislosti s účetní závěrkou. Informace získá především z vnitropodnikových směrnic.
- Vlastnická struktura – auditor se musí obeznámit s vlastníky účetní jednotky, aby porozuměl tomu, jakým způsobem je účetní jednotka financována a jaký je vztah vlastníků s managementem společnosti. Důležitou informací může být, zda je podnik vlastněn mateřskou společností. V praxi se stává, že takto vlastněné účetní jednotky přebírají účetní metody od mateřské společnosti, čím ztrácejí kontrolu nad tím, co zaúčtovaly nebo vykazaly v účetní závěrce. Auditor následně musí zhodnotit, zda jsou tyto převzaté metodiky správné. Příkladem jsou účetní odhady nebo rezervy. Problémem může být použití nesprávných parametrů převzatých od mateřské společnosti, které nejsou aplikovatelné na prostředí účetní jednotky.¹⁶
- Spřízněné strany – vysoce rizikovou oblastí jsou transakce mezi propojenými osobami. Auditor by měl znát strukturu těchto vztahů. V praxi lze často nalézt situace, kdy účetní jednotka záměrně zakrývá spřízněné strany za účelem manipulace účetních výkazů. Existují případy, kdy auditor není schopný identifikovat všechny spřízněné strany. Důležité informace o propojených osobách jsou uvedeny ve *Zprávě o vztazích*, která je také předmětem ověřování auditorem. Téma je podrobněji rozebráno v kapitole 4.2 *Kontrola výroční zprávy*.
- Odběratelé a dodavatelé – auditor musí vzít v úvahu vztahy a závislost účetní jednotky na dodavatelích nebo odběratelích. Rizikovou oblastí může být silná závislost výroby na jednom nebo více dodavatelích, kteří by mohli být těžko nahraditelní. Podobná situace je i na straně odběratelů. V případě, kdy podnik nakupuje produkty výhradně od stabilní mateřské společnosti, nebude riziko až takové vysoké i když bude nákup centralizovaný u jednoho dodavatele.

¹⁵ MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 195-196. ISBN 978-80-245-2233-3.

¹⁶ ŠTEPÁN, Michal. Rezervy. *Auditor: časopis Komory auditorů České republiky*. 2017, (10/2017), s. 23-26.

- Personální politika – pro identifikaci rizik v oblasti mezd, sociálního a zdravotního pojištění je potřeba, aby auditor porozuměl procesům v souvislosti s personální politikou. Rizikovou oblastí jsou účetní odhady na bonusy pro zaměstnance a vrcholové vedení společnosti nebo rezerva na nevyčerpanou dovolenou.
- Další faktory pro individuální posouzení – u auditů, kterých se auditor zúčastňuje více let za sebou, jsou relevantní především oblasti, ve kterých došlo k změnám.

Auditor získává informace z nejrůznějších interních a externích zdrojů. Přehled zdrojů zobrazuje následující obrázek:

Obrázek č. 1: Zdroje informací

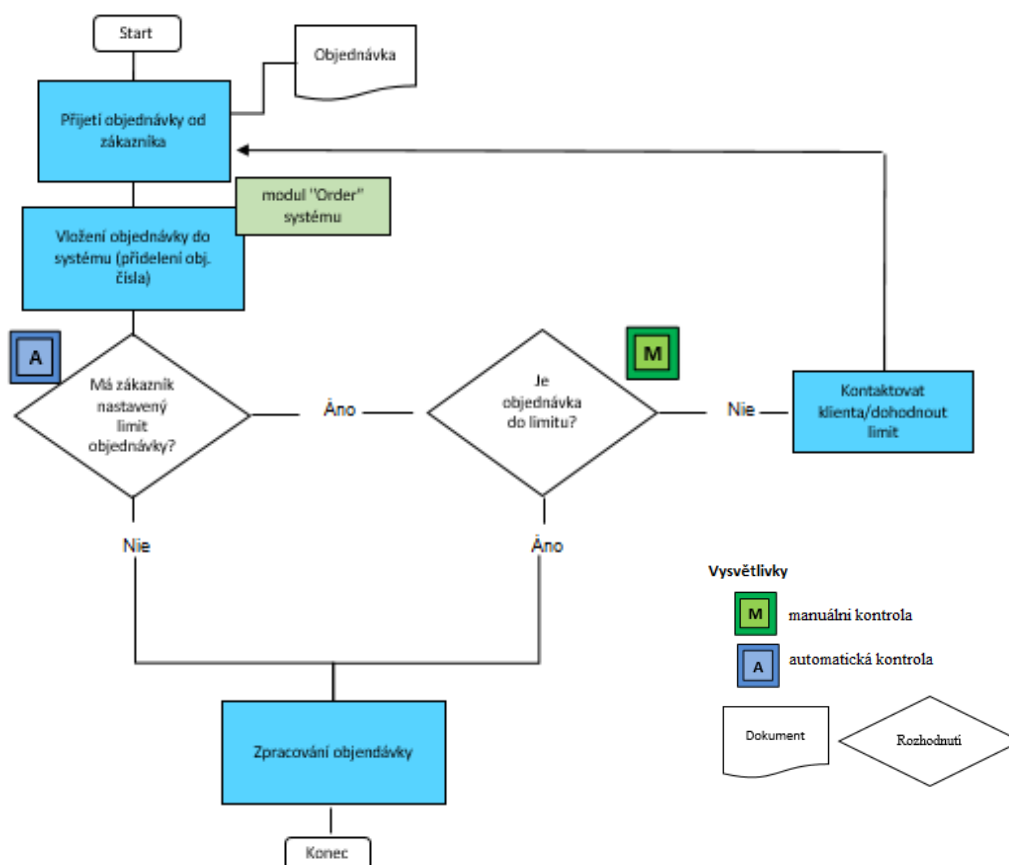
Zdroj: MEZINÁRODNÍ FEDERACE ÚČETNÍCH. Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: Druhý díl – Praktická část [online]. In: s. 85 [cit.2019-04-17]. ISBN 978-80-86679-12-9.

Pro identifikaci rizikových oblastí je důležité pochopit hlavní procesní cykly, které v účetní jednotce neustále fungují. Cykly jsou rozdílné dle odvětví, ve kterém účetní jednotka působí. U výrobních podniků se auditor detailně zaměřuje na celý proces objednávání zásob, prodej výrobků, zařazování nebo likvidaci dlouhodobého majetku nebo spravování plateb. U bank se auditor soustředí na proces sjednávání úvěrů, proces přijímání depozit, proces ohodnocování kolaterálu nebo zaúčtování různých poplatků. Výhodou je, že zmíněná fáze auditu napomáhá členům auditního týmu porozumět jednotlivým činnostem klienta, účetnictví a výkaznictví klienta nebo vnitropodnikovým směrnicím v relativně krátkém čase. Dává možnost pochopit souvislosti a postupy, které by mohly být

nápomocné v dalších fázích auditu. Umožňuje auditorovi nadhled do rizik, která by mohla souviset s činností společnosti. Velmi často se kvůli zjednodušení, resp. porozumění cyklů podniku využívá procesní diagram. Kromě grafického zobrazení samotného cyklu si auditní tým přiřazuje k jednotlivým úsekům identifikované relevantní kontroly, které má společnost implementované, rizika významné nesprávnosti, která auditor identifikoval v průběhu plánování a procedury, kterými auditor reaguje na vyhodnocená rizika.

V případě, že má společnost rozsáhlou činnost a jednotlivé cykly jsou složité na pochopení, má tvorbu procesního diagramu na starosti zkušený člen auditního týmu jako například senior nebo manažer dané zakázky. Pro ukázkou znázorňuji diagram objednávacího procesu, který je běžný ve výrobním podniku.

Obrázek č. 2: Procesní mapa

Zdroj: Vlastní tvorba

Diagram zobrazuje proces objednávání postupně po jednotlivých činnostech: od přijetí objednávky od zákazníka až po samostatné zpracování objednávky. Na obrázku jsou dva rozhodovací body, přičemž u každého je implementována kontrola – automatická nebo

manuální. Manuální kontrola je vykonávána zaměstnanci společnosti, zatímco automatická kontrola je implementována v počítačovém systému, který používá společnost. Tento diagram zobrazuje relativně jednoduchý proces, respektive graf je ve zjednodušené podobě. V praxi je možné se setkat s mnohem rozvinutějšími diagramy.

Především z důvodu spolehnutí se na automatické kontroly je důležité i porozumění IT prostředí, ve kterém probíhají účetní transakce klienta. V případě, že se auditor spoléhá na automatické kontroly, které jsou implementovány v systému, je potřeba systémy prozkoumat a také otestovat jejich správné nastavení. Znalosti auditora jsou omezené, a proto se v praxi využívají specialisté, kteří se zaměřují na oblast informačních technologií. Ve velkých auditorských společnostech jsou dokonce zřizovány separátní IT oddělení, které se zabývají právě auditem IT prostředí klienta. Z pohledu informačního systému lze identifikovat dva typy kontrol¹⁷:

- Obecné kontroly – kontroly implementované napříč celým systémem, poskytují vhodné zázemí pro aplikační kontroly.
- Aplikační kontroly – konkrétní kontroly, které má společnost již implementované na úrovni jednotlivých aplikací.

IT audit je neoddělitelnou součástí auditu banky nebo jiných finančních institucí, jako je například obchodník s cennými papíry, u kterých denně probíhá velké množství transakcí, a proto je v průběhu auditu potřeba nahlédnout do střev systému, aby nedocházelo ke špatnému zaúčtování transakcí nebo k neúplnému transferu dat z jedné aplikace do účetního softwaru. Velmi důležitou kontrolou, kterou má IT specialista na starosti je kontrola přístupových práv. V dnešní době se na oblast IT klade důraz, protože IT systémy se dostávají do popředí, a to nejen v oblasti účetnictví společností.

V souvislosti s informačním systémem musí auditor porozumět především účetnímu systému. Konkrétně musí pochopit jednotlivé druhy operací, které systém umožňuje zaúčtovat a způsob, jakým se transakce promítají do účetních výkazů¹⁸.

¹⁷ MULLEROVA, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017. ISBN 978-80-245-2233-3.

¹⁸ RICCHIUTE, David N. *Audit*. Praha: Victoria Publishing, 1994, kap.7. ISBN 80-85605-86-4.

V souvislosti s porozuměním procesům ve společnosti si auditoři také žádají od klientů organizační strukturu a implementované vnitropodnikové směrnice, ze kterých se dozvídají, jak to funguje v jednotlivých procesech.

2.3 Porozumění vnitřnímu kontrolnímu prostředí

Další důležitou součástí plánování je porozumění kontrolnímu prostředí, resp. pochopení kontrol, které má klient nastavené v jednotlivých cyklech svého podnikání. Tato část auditu je v praxi často uskutečňována až v průběhu auditu přímo s testováním kontrol. V této diplomové práci je testování kontrol uvedeno až v další fázi *Provedení auditu*, kde jsou rozebrány reakce na vyhodnocená rizika. Testování kontrol je důležité, jelikož ulehčuje auditnímu týmu práci při finálním auditu. Jak již bylo zmíněno v jiných kapitolách této diplomové práce, v každé společnosti lze identifikovat určitá podnikatelská rizika a rizika podvodu. Vedení společnosti za účelem snížení rizik implementuje do procesů kontroly. Úlohou auditora je porozumět kontrolnímu prostředí tak, aby byl schopen identifikovat takové relevantní kontroly, které jsou spjaté s potencionálními riziky. Relevantní kontrola je přímo spjata s účetní závěrkou, respektive s procesy, které ji ovlivňují. Naopak nerelevantní kontrola je například kontrola dodržování zákonem stanovených podmínek a kontroly podporující provozní cíle ¹⁹. Důležitým zdrojem informací jsou opětovně vnitropodnikové směrnice. Kontroly se dělí²⁰ následovně:

- Zásadní kontroly – všeobecné kontroly, které souvisí například s rizikem „*Vedení nedodrží nebo potlačuje kontroly*“ nebo se váže na správu a řízení. Také se sem řadí obecné kontroly informačních technologií. Auditor by měl začít právě tímto typem kontrol.
- Specifické (transakční) kontroly – jedná se již o konkrétní kontroly reagující na rizika vyhodnocená na úrovni tvrzení nebo v souvislosti s dílčími položkami účetních výkazů.

¹⁹ MEZINÁRODNÍ FEDERACE ÚČETNÍCH. *Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: Druhý díl – Praktická část* [online]. [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka%20k%20uplat%C5%88ov%C3%A1n%C3%AD%20ISA%20p%C5%99i%20audit%C5%99i%20SME/Aktualizace_p%C5%99eklad%202011/ISA_Volume_2_CZ.pdf

²⁰ MEZINÁRODNÍ FEDERACE ÚČETNÍCH. *Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: Druhý díl – Praktická část* [online]. [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka%20k%20uplat%C5%88ov%C3%A1n%C3%AD%20ISA%20p%C5%99i%20audit%C5%99i%20SME/Aktualizace_p%C5%99eklad%202011/ISA_Volume_2_CZ.pdf

Další dělení kontrol dle charakteru:

- automatické,
- manuální.

Automatické kontroly jsou nastavené v závislosti na IT prostředí. Kontrolu neprovádí personál účetní jednotky. Kontrolu provádí automaticky systém bez manuálních zásahů. Tento typ kontroly neumí zhodnotit auditní tým, a proto se tím zabývá specialista z IT oddělení auditorské společnosti. Mnoho automatických kontrol je implementovaných v bankách, kde se denně uskutečňuje velké množství transakcí, a proto není možné, aby zaměstnanci stíhali vše evidovat a manuálně kontrolovat. Dalším příkladem společnosti, ve které jsou implementovány automatické kontroly, jsou *Obchodníci s cennými papíry*, kteří obchodují na denní bázi, a proto je množství transakcí enormně velké. Příkladem automatické kontroly, která se v praxi často vyskytuje, je kontrola na výpočet úroků z úvěru nebo různých poplatků. Procento úroku účtovaného klientovi je zadáno v systému při podpisu smlouvy a hodnota úvěru se aktualizuje přímo v systému. Systém automaticky vypočte úrok a záúčtuje na analytický účet dle nastavené frekvence. Manuální kontrolou může být například kontrola čtyř očí – první osoba zadá do systému procento úroku a druhá osoba toto následně zkontroluje a potvrdí. Nevýhodou manuálních kontrol může být možnost ovlivnění vedením společnosti nebo záměrná manipulace některým z kontrolujících pracovníků. V praxi se často vyskytují poloautomatické kontroly. Jako příklad lze uvést kontrolu nad automatickým transferem dat. Například u společnosti s velkým množstvím denních transakcí, v noci probíhají transfery dat z obchodního systému do systému účetního. Po transferu je někdy na e-mail účetního vygenerována informace, zda transfer úspěšně proběhl či nikoliv. Tato automatická kontrola nastavená v systému upozorňuje na potenciální ztrátu dat. Druhá část kontroly je již manuální, protože osoba odpovědná za transfery dat, po obdržení e-mailu s informací o neúspěšném transferu, musí následně problém řešit. Systém není schopen některé problémy vyřešit bez manuálních zásahů.

Po porozumění kontrolního prostředí účetní jednotky následuje číselné stanovení významnosti.

2.4 Stanovení významnosti

Ještě před předběžnými analytickými procedurami je potřeba stanovit významnost v číselném vyjádření. Stanovení významnosti je podrobně popsáno v standardu „ISA 320 Významnost (materialita) při plánování a provádění auditu“²¹. Čím je auditorské riziko nižší, tím vyšší může být významnost. Jak již bylo zmíněno v kapitole o strategické plánovací poradě, významnost se stanovuje na základě položek předvahy, ze kterých se volí vhodná přiměřená základna a procentní sazba, která se na přiměřenou základnu aplikuje. Obě položky určuje partner zakázky na základě svého odborného úsudku. Je to jeden z nejdůležitějších prvků při auditu, protože se používá při vyhodnocení přirozených rizik a při výběru vzorků. Významnost se přehodnocuje několikrát v průběhu auditu. Pro příklad si lze uvést případ, kdy testování začíná již v předauditu, konkrétně k datu 30.9.201X. Postup stanovení významnosti je uveden na následující tabulce:

Tabulka č. 2: Stanovení významnosti

Stanovení hladiny významnosti	Balance 31.12.
Benchmark	Bilanční suma
Balance zvoleného benchmarku	50 000 000
Aplikovaný factor (%)	1,50%
Významnost (vypočtena)	750 000
Významnost (zaokrouhlena)	750 000
Prováděcí významnost (%)	80%
Prováděcí významnost (vypočtena)	600 000
Prováděcí významnost (zaokrouhlena)	600 000
Prahová hodnota pro rozlišení bezvýznamných chyb (%)	5%
Prahová hodnota pro rozlišení bezvýznamných chyb (vypočtena)	37 500
Prahová hodnota pro rozlišení bezvýznamných chyb (zaokrouhlena)	37 500
"Error rate"	150 000

Zdroj: vlastní tvorba

V ukázkové tabulce byla jako základna stanovena bilanční suma v hodnotě 50 miliónů Kč. Po aplikaci faktoru ve výši 1,5 procenta byla vypočtená celková významnost 750 000 Kč. Pro zabezpečení toho, aby souhrn neodhalených, resp. neopravených chyb nepřekročil významnost, se stanovuje také prováděcí významnost. Rozdíl mezi významností a prováděcí významností je tzv. *bezpečnostní pásmo*, které je v tomto případě stanoveno jako 20 %

²¹ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 320 VÝZNAMNOST (MATERIALITA) PŘI PLÁNOVÁNÍ A PROVÁDĚNÍ AUDITU [online]., s. 8 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20320.pdf

celkové významnosti, což v ukázce představuje 150 000 Kč. Prováděcí významnost byla stanovena na 600 000 Kč.

V praxi se prováděcí významnost stanovuje většinou mezi 60 až 85 procenty, ale standardy ISA nestanovují žádný kalkulační návod, jak tuto významnost stanovit. Bezpečnostní pásmo závisí výhradně na odborném úsudku auditora. Pro testování jednotlivých zůstatků účtů v hlavní knize nebo souhrnných položek účetních výkazů se stanovuje prahová hodnota pro rozlišení bezvýznamných chyb. Základnou pro stanovení je prováděcí významnost. Procentuální faktor z prováděcí významnosti je stanoven partnerem zakázky, jako je tomu u aplikovaného faktoru při stanovení významnosti. V ukázce byl faktor stanoven na 5 %, čím byla prahová hodnota stanovena na 37 500 Kč. Po stanovení významnosti následuje identifikace a vyhodnocení dílčích rizik a předběžné analytické procedury. V praxi bývají tyto činnosti často vykonávány souběžně.

2.5 Identifikace a vyhodnocení rizik

Identifikace a vyhodnocení rizik začíná již před přijetím zakázky, kde se již vyhodnocují rizika vyplývající z přijetí zakázky. Součástí vyhodnocení je také porozumění účetní jednotce a jejího kontrolního prostředí. Tato kapitola se již zaměřuje především na vyhodnocení rizik na úrovni účetní závěrky a na úrovni jednotlivých tvrzení. Na zakázce se testují rizika významné nesprávnosti, která se skládá z následujících rizik:

- Přirozené riziko se spojuje s možností, že existují potencionální nesprávnosti.
- Kontrolní riziko souvisí s existencí kontrol, které snižují přirozené riziko.

Riziko významné nesprávnosti se nevztahuje na zjišťovací riziko, které je možné snížit profesionálním skepticizmem a kvalitním plánováním, ale není možné ho úplně odstranit. Jak již bylo zmíněno, partner určil významná rizika na strategické plánovací poradě. Je potřeba si uvědomit, že přirozené riziko se člení na dva typy rizik:

- Podnikatelské riziko – dle *Příručky k uplatňování ISA při auditu malých a středních účetních jednotek vydaná KAČR*- je podnikatelské riziko způsobené významnými podmínkami a okolnostmi, které by mohly zamezit naplnění

strategií a cílů účetní jednotky²². Může se jednat například o neúspěšný vývoj nových produktů nebo vadné charakteristiky nových produktů.

- Riziko podvodu – riziko podvodu, na rozdíl od podnikatelského rizika, je spojeno se záměrným jednáním. Auditor předpokládá, že existuje potencionální riziko podvodu u všech klientů. Auditor vychází z hypotézy „Trojúhelník podvodu“ od Donalda Cresseyho²³. Hypotéza zvažuje 3 existující podmínky, které naznačují, že došlo ve společnosti k podvodu: racionalizace, motivace a příležitost. Motivací je většinou vyšší finanční ohodnocení, vyšší atraktivita pro externí uživatele nebo snížení daňové povinnosti získané prostřednictvím manipulování účetních výkazů. Příležitost představuje většinou skulina v systému, která osobě umožňuje spáchat podvod. Problémem v auditovaných společnostech může být majetek, který lze lehko zpronevěřit – například peníze v pokladně nebo drobné zásoby.²⁴ Dalším problémem mohou být nefungující kontroly. Příležitosti v účetnictví lze nalézt především při stanovování účetních odhadů, účtování výnosů nebo u transakcí s propojenými osobami. Poslední podmínkou je racionalizace. Klient se snaží při páchání podvodu racionálně odůvodňovat nebo obhajovat své podvodné jednání.

Pro kompletní představu ohledně identifikace a vyhodnocení rizik je potřeba zmínit postupy, které auditor používá k vyhodnocení rizik. Přehled postupů zobrazuje následující *Obrázek č. 3: Postupy vyhodnocení rizik*

Zdroj: KAČR. *Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: První díl – Základní koncepty* [online]. In: . s. 94 [cit. 2019-04-23].

²² KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: druhé vydání*. Praha, 2010, s. 83. ISBN 978-80-86679-12-9.

²³ Jak se dělá podvod. *Vyrostli jsme* [online]. [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.vyrostlijsme.cz/jak-se-dela-podvod>

²⁴ KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: druhé vydání*. Praha, 2010, s. 93. ISBN 978-80-86679-12-9.

Dotazování osob pověřených správou a řízením společnosti – dotazování bylo použito již v kapitolách 2.2 *Porozumění účetní jednotce a její procesů* a 2.3 *Porozumění vnitřnímu kontrolnímu prostředí*. Auditor se dle standardů ISA musí vedení dotazovat ohledně podvodů. Konkrétně musí zjistit, jak se vedení snaží odhalit a reagovat na podvody a jakou formou zaměstnancům oznamuje své etické a firemní postoje. Většina firem má pro tyto účely sepsán Etický kodex. Dotazy směřují také na to, zda došlo ve společnosti k podvodům, případně, jak byly podvody řešeny. Dotazování na podvodná jednání musí být v auditním spise důkladně zdokumentováno. V praxi se proto často zjišťuje formou dotazníku.

Dalším postupem je *pozorování a inspekce*. Auditor pozoruje, jakým stylem vedení vede společnost a jak přistupuje ke kontrolnímu prostředí. Inspekci provádí prohlížením plánů, rozpočtů, veřejně známých informací získaných z tisku, kontrol od finančního úřadu a České národní banky, vnitropodnikových směrnic a účetních pravidel.

Posledními důležitými postupy jsou *analytické postupy*. Za předpokladu, že byla stanovená významnost, může auditní tým postoupit k předběžným analytickým procedurám. Mezi analytické procedury patří vyhodnocení poměrových ukazatelů v závislosti na uživatelích účetní závěrky. Další procedurou je meziroční srovnání. Srovnání se může provádět na úrovni syntetických účtů hlavní knihy, na úrovni účetních výkazů nebo dle dalších mapování jakým je například u finančních institucí mapování ČNB. Na základě meziročního srovnání může auditor identifikovat významné změny u bilančních položek. V případě, že se porovnání dělá k datu předaudit a porovnávají se položky k 30. 9. v tomto roce a k 31. 12. v minulém roce, je potřeba extrapolovat nákladové a výnosové účty na 12 měsíců, aby bylo období srovnatelné. Pohyby se následně podrobně komentují v předaudit i ve finálním období²⁵.

Dle ISA standardů je auditor povinný otestovat každou významnou rozvahovou položku, i když v souvislosti s ní nebylo prvotně identifikováno riziko významné nesprávnosti. Na základě tohoto požadavku se sestavuje podrobný plán auditu, na základě kterého auditor následně reaguje na vyhodnocená rizika. Tento plán je odvozen od strategie²⁶, která byla navržena v průběhu strategické plánovací porady. V plánu jsou

²⁵ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 520: *Analytické postupy* [online]. In: . s.3 [cit. 2019-04-24]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20520.pdf

²⁶ MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing pro manažery, aneb, Jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním auditorem*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 92. ISBN 978-80-7552-768-4.

vyznačeny významné položky, které budou později testovány. Zohledňují se položky, které jsou materiální:

- kvantitativně,
- kvalitativně.

Kvantitativně materiální jsou položky nad stanovenou významností. Kvalitativní významnost je spojená s položkami, které jsou ovlivněny managementem auditované společnosti, a tedy mohou být chybné nebo zmanipulované. Jedná se například o účetní odhady, rezervy nebo daně. Položky se však odlišují v závislosti na konkrétních podnicích. Následně senior zakázky spolu s manažerem zakázky určí vhodné tvrzení, které přiřadí k jednotlivým identifikovaným rizikům. Auditor pak tato rizika provádí s významnými položkami. Nakonec přiřadí relevantní procedury, které dostatečně otestují rizika, která s nimi souvisí. Soupis jednotlivých tvrzení je v *Příloze č. 1*. Názorný plán auditu je zobrazen v praktické části této diplomové práce.

3 Provedení auditu

Po fázi plánování a vyhodnocení rizik následují reakce na vyhodnocená rizika, respektive samotné provedení auditu. Auditor na vyhodnocená rizika, kromě všeobecných reakcí, reaguje dalšími auditorskými postupy. V dalším textu se zaměřím na testování kontrol a testy věcné správnosti.

3.1 Testy kontrol

Testy kontrol auditor používá v případech, kdy existuje předpoklad o provozní účinnosti kontrol nebo v případech, kdy nejsou testy věcné správnosti samostatně dostatečné²⁷. Naopak existují i případy, kdy nejsou testy kontrol vhodné jako například v situacích, kdy má auditovaná společnost slabé kontrolní prostředí nebo je zmanipulovatelné vedením. Nevhodně se testy kontrol ukazují i v případech, kdy byly v průběhu předchozích auditů identifikovány nedostatky. Auditor musí zjistit, které

²⁷ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 330: Reakce auditora na vyhodnocená rizika [online]. In: . s.3 [cit. 2019-04-24]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5657/isa-330.pdf>

kontroly pomáhají auditované účetní jednotce snížit riziko. Zaměřuje se na to, zda kontrola odhaluje chyby nebo jestli napomáhá jim předejít. Pokud zjistí, že kontrola neodhalí chyby, musí informovat o nedostacích v kontrolním prostředí vedení a osoby pověřené správou a řízením. V případě, že kontroly snižují riziko, auditor přejde k vyhodnocení *návrhu kontroly a implementace* (z angl. *Design & Implementation*).

Prostřednictvím návrhu auditor vyhodnocuje, zda identifikované kontroly jsou správně navrženy tak, aby zamezily významným nesprávnostem, a tím snížily riziko. Informace o návrhu kontroly zjišťuje auditor formou dotazování. Faktory, na které se auditor zaměřuje, jsou:

- Účel kontroly a korelace kontroly s rizikem – auditor zjišťuje, co je cílem kontroly a jaké riziko se vedení prostřednictvím kontroly snaží snížit. Vyhodnocuje, zda je kontrola relevantní pro dané riziko.
- Dostatečnost – zaměřuje se na informace, které mu umožní vyhodnotit, zda kontrola dostatečně pokrývá riziko, resp. jestli je k němu dostatečně adresována. Tento faktor posuzuje v návaznosti na to, zda je riziko nízké, normální nebo významné.
- Kompetence osoby provádějící kontrolu a prostředky – jedním z požadavků standardu ISA 330, je prověření znalostí a dovedností osob, které kontrolu provádí²⁸.
- Frekvence kontroly – důležité je zaměřit se na frekvenci kontroly a délku období, ve kterém se kontrola provádí. Zjišťuje se, jestli je kontrola roční, měsíční nebo například denní. Taktéž existují kontroly s nepravidelnou frekvencí.
- Konzistentnost kontroly – dalším požadavkem standardu ISA 330 je posouzení konzistentnosti kontroly. Konzistence se porovnává mezi aktuálním účetním obdobím a minulými obdobími (roční frekvence) nebo v rámci aktuálního účetního období (kontroly opakující se několikrát v průběhu období).²⁹

²⁸ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 330: Reakce auditora na vyhodnocená rizika [online]. In: . s.3 [cit. 2019-04-24]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5657/isa-330.pdf>

²⁹ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 330: Reakce auditora na vyhodnocená rizika [online]. In: . s.3 [cit. 2019-04-24]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5657/isa-330.pdf>

Auditor pozoruje, zda je kontrola preventivní nebo detektivní. Zkoumá typ kontroly: schválení, rekongiliaci, verifikaci, fyzickou kontrolu nebo další. Důležitou informací je to, zda je kontrola závislá na nějaké další kontrole. Po zhodnocení zmíněných faktorů se přistoupí k vyhodnocení implementace kontroly. Auditor posoudí, zda je kontrola efektivně zavedená v prostředí účetní jednotky. Implementaci je možné vyhodnotit dvěma způsoby³⁰:

- Přímým testováním – probíhá formou pozorování účetní jednotky. Příkladem je inventura zásob, které se auditor přímo účastní.
- Nepřímým testováním – je založeno na diskuzi s klientem a následné inspekci podpůrné dokumentace. Příkladem je zdokumentovaná rekongiliace majetkových účtů na depozitáře.

Při přehodnocení implementace kontroly, je důležité identifikovat dokumenty, které jsou vytvořeny účetní jednotkou pro účely kontroly. Auditor musí ověřit úplnost a správnost těchto dat vygenerovaných systémem nebo vytvořených zaměstnanci společnosti.

V praxi se návrh a implementace kontroly testuje na jednom vzorku. V případě, že se auditor chce při výběru vzorků v testech věcné správnosti spoléhat na kontroly, není jeden vzorek dostatečný. Pro tyto účely je potřeba ověřit operační efektivnost, a to otestováním dodatečných vzorků. Počet vzorků závisí na více faktorech, jako je například výskyt chyb v průběhu minulých auditů nebo možný dopad při chybě. V praxi se kontroly testují v mezitímním období a proto je potřeba po konci období zhodnotit, zda nedošlo k změnám v kontrolách. Auditor vybere dodatečný vzorek, který se spojí s obdobím od předauditu do konce účetního období³¹.

Mezi nejčastější kontroly patří verifikace jako například kontrola čtyř očí. Jejím cílem je zamezit zaměstnancům nesprávnému zaúčtování transakcí. Zaúčtování nesprávných transakcí může být neúmyslné nebo záměrné. Konkrétní příklad kontroly čtyř očí je vkládání dat do systému, kdy první osoba na základě objednávkového formuláře, deal ticketu nebo dalšího dokumentu vloží manuálně data do systému a druhá osoba zkontroluje správnost vložených dat a potvrdí je. U kontroly čtyř očí nemusí být druhá osoba nadřízená osobě

³⁰MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. Auditing pro manažery, aneb, Jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním auditorem. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 99. ISBN 978-80-7552-768-4.

³¹ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 330: *Reakce auditora na vyhodnocená rizika* [online]. In: . s.4 [cit. 2019-04-24]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5657/isa-330.pdf>

první. Velké společnosti mají někdy implementovanou kontrolu čtyř očí přímo v systému. Po potvrzení dat první osobou systém automaticky zašle položku na kontrolu další osobě, která je dle odpovědnostní matice nastavená v systému.

Další frekventovanou kontrolou je schválení transakcí. Na rozdíl od kontroly čtyř očí, je potřeba zainteresovanost minimálně dvou osob s různým stupněm postavení, resp. kdy jedna osoba je nadřízená osobě druhé. Společnosti mají vypracované různé schvalovací matice, které interpretují, kdo komu odpovídá, resp. kdo schvaluje rozhodnutí a úkony jednotlivých zaměstnanců. Schvalování lze najít například u zadávání plateb. Samotnou platbu zadá např. účetní a pak je potřeba, aby hlavní účetní, finanční ředitel nebo další odpovědná osoba ze schvalovací matice potvrdila platbu. V praxi mají často společnosti nastavené limity pro platby. Do daného limitu má účetní povoleno zasílat platby a nad daný limit musí být platba schválena nadřízeným pracovníkem. Kontrolu prostřednictvím schvalování lze nalézt i u objednávání zásob, likvidace a zařazení dlouhodobého majetku nebo u tvorby opravné položky k pohledávkám či k zásobám.

Dalším typem kontroly je rekonsiliace. Rekonsiliaci využívá 99 % auditovaných společností. Nejzákladnější je rekonsiliace bankovních účtů. Společnost chce vědět, zda všechny transakce proběhly bez problémů, a proto srovnává položky na bankovních účtech v účetnictví se zůstatky v internet bankingu. V praxi bývá tato kontrola implementována minimálně na konci účetního období, a to při uzavírání účetnictví.

Na základě zákonného požadavku³², účetní jednotka provádí inventarizaci majetku a závazků. U výrobních podniků je jednou z nejčastějších kontrol inventura zásob. Auditor se účastní této kontroly, čím si ověřuje její efektivní provedení.

Auditor může při testování kontrol využít rotaci. Rotace spočívá v tom, že není potřeba testovat každý rok všechny kontroly, ale stačí kontroly testovat každý třetí rok, což je dle ISA standardu dostačující. Není možné však jeden rok testovat všechno a další dva roky nic, takže si auditor rozdělí kontroly zhruba na třetiny a každý rok otestuje jednu část. U netestovaných kontrol, kde se spoléhá na testování z minulých let, se zhodnocuje, jestli nedošlo v průběhu aktuálního období ke změně.

³² ČESKO. § 29-30 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2019 [cit. 24. 4. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563#p29>

3.2 Testy věcné správnosti

V substantivním testování používá auditor dva typy testů:

- analytický test věcné správnosti,
- detailní test věcné správnosti.

Analytické testování se používá především u nákladových a výnosových položek. Testují se účty hlavní knihy, které je možné odhadnout nebo analyticky propočítat. Běžným případem je nájemné. Náklady za pronájem jsou většinou pravidelné. Pokud je nájemné stanoveno na 100 000 Kč měsíčně, lze tedy předpokládat, že za 12 měsíců bude nájemné 1 200 000 Kč. Očekávaná hodnota se srovná s kumulovaným zůstatkem, který je zaúčtovaný na nákladovém účtu. Rozdíl mezi zaúčtovanou a očekávanou hodnotou musí padnout do *mezní hodnoty tolerovaných rozdílů*³³ (v angl. Threshold). Stanovuje se přímo ze zaúčtované položky, není odvozena jen z významnosti, jako je *hranice jednoznačně bezvýznamných nesprávností* využívaná u testů věcné správnosti. Při stanovení se zohledňuje i riziko a velikost zůstatku. Analyticky lze testovat také například odpisy dlouhodobého majetku nebo náklady na prodané zboží.

Další reakcí na vyhodnocená rizika jsou detailní testy věcné správnosti. Detailní testování se aplikuje na položky, které nelze testovat analyticky ani prostřednictvím testů spolehlivosti. Testuje se riziko na podhodnocení nebo nadhodnocení. Auditor rozhodne na základě svého odborného úsudku, zda bude testovat všechny položky nebo se zaměří vybraný vzorek. Vzorek může být vybrán statistickou nebo nestatistickou metodou. Nestatistická metoda je založená výhradně na úsudku auditora. Mezi statistické metody se zařazuje náhodný výběr vzorků nebo systematický výběr vzorků. V praxi auditoři využívají pro výběr vzorků například nadstavbu Excelu, kde se na základě stanovených parametrů, jako je velikost populace, riziko a významnost, automaticky vybere vzorek. K vybraným vzorkům auditor vyžádá podpůrnou dokumentaci. Auditor zhodnotí obdrženou dokumentaci a pečlivě ji zdokumentuje do auditního spisu. V praxi se testování některých nákladových a výnosových položek provádí již v předauditu. Vychází se z předpokladu, že stavové položky se testují k rozvahovému dni, zatímco tokové položky se testují za celé účetní období a tudíž je možné si je otestovat již v průběhu období. V praxi se v průběhu

³³ MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. Auditing pro manažery, aneb, Jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním auditorem. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 100. ISBN 978-80-7552-768-4.

období testují i rozvahové položky. Jako příklad lze uvést testování pohledávek za klienty, respektive úvěry poskytnuté bankou klientům. Úvěry klientů, jakožto položky aktiv v rozvaze banky, je potřeba otestovat na znehodnocení nebo tvorbu opravné položky. Pro tyto účely, auditor provádí revizi vybraných úvěrů. Jedná se o detailní a časově náročnou proceduru, a proto se testuje již v průběhu účetního období. Po konci účetního období auditor aktualizuje základní parametry, které již byly posuzovány, ale největší část procedur je již provedena.

V následujících kapitolách je podrobněji popsáno testování vybraných kategorií účetních výkazů, jakými jsou například výnosy, účetní odhady, manuální zápisy a pohledávky či závazky.

3.2.1 Výnosy

Pravděpodobně nejdůležitější položkou účetních výkazů společností jsou výnosy. Auditor je u výnosů povinný předpokládat významné riziko materiální nesprávnosti, protože existuje riziko, že vedení se bude pokoušet zmanipulovat právě tuto položku účetních výkazů. Účetní jednotky kvůli atraktivitě společnosti u externích uživatelů mohou fiktivně zvětšovat své prodeje, a proto v praxi auditor testuje výnosy většinou na nadhodnocení. Rizikové je to hlavně u společností kótovaných na burze, kdy se manipulace výnosů odráží na ceně akcie. Auditor provádí při riziku z nadhodnocení například testování dobropisů.

Může nastat i situace, kdy se společnost bude snažit snížit své výnosy a auditor bude testovat výnosy na podhodnocení. Jedná se o situaci, kdy podnik v aktuálním období dosahuje tržeb vysoko nad stanoveným plánem a v příštím období očekává pokles tržeb. Existuje možnost, že se podnik bude snažit přelít část výnosů z tohoto období do období dalšího. Auditor identifikuje riziko z podhodnocení tržeb v tomto případě v souvislosti s tvrzením *Cut off*, respektive bude zjišťovat, zda účetní jednotka zaúčtovala a vykázala transakce ve správném období. V této souvislosti je potřeba zmínit, že v případě podniku, prodávajícího produkty se sledují *Incoterms*, které stanovují převod vlastnictví od podniku k zákazníkovi. Může to být například v době převzetí zboží ze skladu dopravní společnosti (FCA), při výstupu ze skladu (EXW) nebo při dodání na místo určení (DAP). *Incoterms* jsou

důležité, protože určují okamžik, kdy účetní jednotce náleží výnos z daného obchodu. Auditor testuje na základě podmínek ve smlouvách a ve fakturách, zda časový okamžik zaúčtování výnosu je správný. S podhodnocením je spojeno i tvrzení „úplnost“. Auditor může ověřit úplnost výběrem vzorků z výdejků, u kterých zkontroluje, zda účetní jednotka eviduje související faktury a smlouvy, a zda byly tyto transakce správně zaúčtovány.

Z pohledu tvrzení „správnost“, ověřuje auditor, zda je částka výnosů správná. Testuje proces zadání ceny do systému a soulad se zveřejněným ceníkem nebo, v případě individuálních zakázek, soulad se smluvní dokumentací. Cena stanovená v ceníku je součástí objednávky zákazníka, a protože je zde přirozeně kontrola ze strany zákazníka, lze testovat soulad ceny přímo na objednávkový formulář. V souvislosti s tvrzením „výskyt“, auditor zkoumá existenci smluvní dokumentace a faktur u jednotlivých výnosů, na základě kterých ověřuje, zda se transakce týkají dané účetní jednotky³⁴. Kromě zmíněných auditorských postupů může auditor použít k testování výnosů konfirmační dopisy zaslané protistranám. Nastavení testů závisí na oblasti, ve které společnost podniká. Jinak se budou testovat výnosy u bank a jinak u výrobních podniků.

Testování výnosů u investiční společnosti se věnuji v praktické části, ale je potřeba zmínit, že největší výnosy investiční společnosti jsou vykázané ve výsledovce na řádku *Výnosy z poplatků a provizí*. Především jsou to výnosy za obhospodařování a zhodnocení majetku fondů nebo individuálních klientů. Fondy jsou ve většině případů bez právní subjektivity a nepracují v nich žádní zaměstnanci. Z tohoto důvodu jsou klienti získávání investiční společností. Za tyto služby jí náleží vstupní poplatky od klientů, kteří vkládají peněžní prostředky do fondů.

3.2.2 Účetní odhady

Účetní odhady jsou pravděpodobně nejsložitější oblast, na kterou se auditor zaměřuje, protože jsou vázány na určitou míru nejistoty. Jedná se o těžko vyhodnotitelnou oblast z následujících důvodů:

³⁴ KULHAVÝ, Pavel. *Auditor: Výnosy* [online]. (10/2017), s.12 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5099/casopis-auditor-c10-2017.pdf>

- Existuje spojitost s podvody – tak jako výnosy, tak i účetní odhady ve formě dohadů nebo rezerv dávají účetní jednotce prostor pro manipulaci s výsledkem hospodaření.
- Nejisté vstupy³⁵ – účetní odhady jsou většinou závislé ve velké míře na úsudku vedení společnosti. Nejedná se o objektivní informace, ale subjektivní odhad účetní jednotky. Často jsou natolik specifické, že vstupy nemohou být převzaty z veřejně dostupných informací, ale vycházejí z interního prostředí účetní jednotky. Auditor se nemůže spoléhat na data vyhodnocená ve firmě tak, jako například na výsledky analýz OECD pro dané odvětví nebo analýzy ČNB.
- Komplikovaný výpočet³⁶ – účetní odhady jsou často založené na komplikovaných propočtech. V praxi se využívají různí experti pro výpočet rezerv, protože některé oblasti si vyžadují specializovanou znalost, kterou auditor nemá. Můžeme zmínit například pojišťovnictví, kde se využívají pojistní matematici pro výpočet technické rezervy, která se vykazuje jako rozvahová položka v účetních výkazech. Odhad je potřeba také v souvislosti s výpočtem pojistného, které hradí klient.

Oblast odhadů bývá vyhodnocována jako významné riziko. V tomto případě je potřeba, aby se auditor zaměřil taktéž na kontrolní prostředí a testování kontrol. Problémem při vyhodnocení účetních odhadů auditorem může být takzvané *ukotvení* nebo *přehnaná sebedůvěra auditora*³⁷. Ukotvení je spojeno s psychologickým jevem, že auditor po nahlédnutí do klientovy kalkulace, je nevědomě ovlivněn názorem klienta. Ukotvení se dá zabránit tím, že auditor si dle zjištěných informací opravnou položku, rezervu nebo například dohad sám vyčíslí a až následně se podívá na kalkulaci klienta. Druhým problémem je přehnaná důvěra auditora ve svůj vlastní odborný úsudek, čímž může být ovlivněna důkazní dokumentace. Auditor by měl složité oblasti komunikovat se svými kolegy a odborníky na dané oblasti.

³⁵ ŠTEPÁN, Michal. *Auditor: Rezervy* [online]. (10/2017), s.23 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z:<https://www.kacr.cz/file/5099/casopis-auditor-c10-2017.pdf>

³⁶ ŠTEPÁN, Michal. *Auditor: Rezervy* [online]. (10/2017), s.23 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z:<https://www.kacr.cz/file/5099/casopis-auditor-c10-2017.pdf>

³⁷ BEZDĚKOVÁ, Anna. *Auditor: Možná zkreslení při auditu významných odhadů* [online]. (7/2018), s.6-7 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z:<https://www.kacr.cz/file/5523/2018-auditor-07.pdf>

Auditor musí vyhodnotit, zda vznikla situace k vykázání účetních odhadů, jakým způsobem byl odhad stanoven a jestli byl odhad náležitě zveřejněn v účetní závěrce. Zjišťuje metody, které účetní jednotka používá v souvislosti s oceněním odhadů včetně změn v metodách mezi jednotlivými účetními obdobími a ověřuje základní předpoklady, na kterých je odhad založen. Identifikuje relevantní kontroly, které má účetní jednotka nastavené. Důležitou informací také je, zda bylo pro stanovení odhadu využito služeb experta³⁸.

Mezi účetní odhady patří například rezervy. Rezerva je typ odhadu, kdy je známý účel, ale neznáme období nebo přesnou částku. Účetní jednotka tvoří rezervy kvůli zásadě opatrnosti v souvislosti s očekávanými riziky budoucích účetních období. Auditor u rezerv testuje riziko podhodnocení rezerv. Účetní jednotky tvoří například rezervu na opravu dlouhodobého majetku³⁹ v souladu se *zákonem č. 593/1992 sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů*. Tento zákon stanovuje pravidla i pro rezervy v pojišťovnictví. Kromě zmíněných tvoří účetní jednotky rezervu na restrukturalizaci nebo na daň z příjmů. Speciálním typem rezervy jsou rezervy na dávky, které tvoří penzijní společnosti. Auditor musí také vyhodnotit, zda by neměla účetní jednotka tvořit rezervu na soudní spory. Jednou z procedur, kromě zhodnocení klientovy kalkulace, kterou auditor provádí je retrospektivní zhodnocení rezerv minulých let. Tato procedura se využívá také u aktivních a pasivních dohadných účtů.

Dalším typem odhadu jsou opravné položky. Odhady opravných položek kromě zásob existují i u pohledávek, specifickým případem jsou opravné položky k úvěrům u bank. Tomuto tématu se věnují také v kapitole 3.2.4 *Pohledávky a závazky*. Odhad se využívá také při ocenění reálné hodnoty cenných papírů, které nejsou veřejně obchodovatelné (level 3 dle IFRS), a proto nejsou oceněny na základě veřejně dostupných informací, ale jsou oceněny metodami stanovenými účetní jednotkou. Auditorské společnosti mají experty na oceňování, kteří kontrolují ocenění cenných papírů.

³⁸ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 540: *Audit účetních odhadů včetně odhadů reálné hodnoty a souvisejících zveřejněných údajů* [online]. s. 4-5 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: https://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20540.pdf

³⁹ ČESKO. § 7 zákona č. 593/1992 Sb., České národní rady o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2019 [cit. 27. 4. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-593#p7>

3.2.3 Manuální zápisy

Další auditní procedurou je testování zápisů z deníku účetní jednotky. Testování je v návaznosti na riziko podvodů. Auditor se zaměřuje především na manuálně zadané účetní zápisy, protože automatické zápisy jsou testovány IT specialisty. Pro testování zápisů se využívá *Benfordova analýza*, která vychází ze *Zákona první číslice*⁴⁰. Tento zákon uvádí, že v realitě je četnost zápisů začínající na první číslici nepravidelná, avšak lidé mají tendenci při manipulaci využívat čísla rovnoměrně. Analýza se může provádět na první číslici nebo například na první dvě číslice. Tomuto auditnímu postupu se věnují i v praktické části. Kromě této analýzy auditor sleduje neobvyklé transakce, které byly zaúčtované o víkendech, neznámou osobou nebo účetní zápisy s podezřelým nebo žádným popisem. Auditor provádí analýzu číselné řady účetních zápisů a analýzu zaokrouhlených částek. Prochází zápisy s velkými částkami a zápisy související s pokladnou.

3.2.4 Pohledávky a závazky

Posledními položkami výkazů, na které se zaměřuji v teoretické části, jsou pohledávky a závazky. Auditor testuje pohledávky na nadhodnocení a závazky na podhodnocení. Zůstatky na pohledávkách a závazcích ověřuje auditor nejčastěji externími konfirmacemi. Jejich prostřednictvím se ověřují tvrzení „*existence*“. Konfirmace jsou spolehlivější důkazní informace než podklady od auditované účetní jednotky, protože se jedná o potvrzení od třetí strany. Jejich příprava probíhá s předstihem před finálním testováním. Auditor prostřednictvím nich ověřuje, zda zůstatky nebo transakce nebyly chybně zaúčtovány nebo zda nebyly předmětem podvodného jednání. Konfirmace z obsahového hlediska mohou být:

- Otevřené – konfirmace se posílá bez vyplněné částky a předpokládá se, že protistrana částku vyplní. Těmito konfirmacemi auditor ověřuje tvrzení „*úplnost*“.

⁴⁰ MÜLLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 263. ISBN 978-80-245-2233-3.

- Uzavřené – confirmace se posílá s předvyplněnou částkou. Tento typ confirmace není tak přesvědčivou důkazní dokumentací jakou je otevřená confirmace.

Specifickým testováním pohledávek je testování úvěrového portfolia bankovních subjektů. Auditor ověřuje, zda jsou úvěry poskytnuté korporátním klientům správně vyhodnocované risk managementem banky, respektive, zda jsou správně určena hodnocení dle škály ČNB (hodnocení od 1 do 5), na základě kterých banka tvoří individuální opravnou položku k úvěrům. V případě, že nastalo zhoršení výkonnosti společnosti, které banka poskytla úvěr a očekává se, že může mít v budoucnu problémy se splácením úvěrů, musí být úvěr překlasifikován na horší stupeň. Pokud banka tuto situaci nevyhodnotila správně, může auditní tým navrhnout úvěr na přehodnocení k risk manažerovi a zhoršení ratingu. Při hodnocení daného úvěru se auditor detailně zaměřuje na risk analýzu, kterou pravidelně zpracovávají analytici banky. Dále auditor vyhodnocuje účetní výkazy za poslední roky a provádí finanční analýzu. Důležitou částí je testování kolaterálu poskytnutého jako zástavu proti úvěru. Auditor dává specialistům ocenit nemovitosti, podniky nebo stroje, protože hodnota zajištění má vliv na výšku opravné položky. Auditor také kontroluje, zda banka provádí *Backtesting*. Takto se přehodnocují korporátní úvěry, které dosahují několik desítek nebo stovek miliónů korun, ale ve výjimečných případech se může hodnotit jednotlivě i retailová klientela. Retailové portfolio bank se skládá z velkého počtu úvěrů s nízkými částkami. Jsou to převážně hypotéky a spotřební úvěry. Portfoliová opravná položka k nim se tvoří souhrnně za celé portfolio.

Protože existuje několik druhů pohledávek a závazků, v dalším textu se zaměřím jen na závazky a pohledávky z obchodních vztahů. Auditor testuje saldo pohledávek a závazků ke konci účetního období. Provádí následující analýzu salda:

- Analýza splatností (z angl. *Aging*) – auditor provádí analýzu splatnosti, která slouží jako základ pro vyhodnocení, zda účetní jednotka tvoří opravnou položku k pohledávkám ve správné výši. Z pohledu závazků auditora zajímá splatnost, protože účetní jednotka může být sankciována dle uzavřených smluv v případě pozdní platby. Auditor vyhodnocuje, zda nejsou v saldu položky, které by měly být plně odepsány.

- Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky/závazky – Auditor posuzuje, zda účetní jednotka správně vykázala krátkodobé a dlouhodobé pohledávky ve výkazech.
- Pohledávky a závazky v cizí měně – auditor provádí propočet cizoměnových zůstatků dle kurzu ČNB ke konci účetního období.

Auditor kromě zmíněných analýz sleduje, zda nejsou v saldu pohledávek závazky a v saldu závazků pohledávky. V případě, že identifikuje takové položky, musí informovat účetní jednotku, aby je překlasifikovala. Problémem může také být započtení závazků a pohledávek bez *dohody o započtení*⁴¹. Speciální zaměření je na pohledávky a závazky s propojenými osobami. Auditor musí zhodnotit transfer-pricingové riziko, prostřednictvím ověření, zda byly obchody sjednány dle standardních tržních podmínek.

4 Závěrečné procedury

4.1 Vyhodnocení auditních procedur

Závěrečné procedury začínají vyhodnocením auditních procedur. Požadavek ISA standardu je zhodnotit, zda byl rozsah auditu⁴²:

- dostatečný, aby mohl auditor vydat výrok, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti,
- dostatečný, aby mohl auditor vydat výrok, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti,
- nedostatečný, aby mohl auditor vydat výrok. Auditor musí provést dodatečné auditní postupy.

Auditor musí udělat revizi auditu, aby zjistil, zda má dostatečnou a vhodnou auditní dokumentaci. Faktory, které auditor vyhodnocuje, jsou⁴³:

⁴¹ MÜLLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLIČEK. Auditing pro manažery, aneb, Jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním auditorem. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s.131. ISBN 978-80-7552-768-4.

⁴² MÜLLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLIČEK. Auditing. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 224. ISBN 978-80-245-2233-3.

⁴³ MÜLLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLIČEK. Auditing. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, s. 224. ISBN 978-80-245-2233-3

- Významnost zjištěných nesprávností – auditor musí vyhodnotit, zda byla stanovena správná významnost na základě finálních čísel. Testy kontrol a věcné správnosti byly prováděné na úrovni jednotlivých tvrzení, a proto musí auditor vyhodnotit dopad významných nesprávností na účetní závěrku jednotlivě nebo souhrnně.
- Reakce vedení – auditor bere v úvahu reakce vedení na významné nesprávnosti zjištěné v testech věcné správnosti nebo nedostatky ve vnitřním kontrolním systému.
- Informace z minulosti – auditor používá znalosti získané u účetní jednotky nebo v průběhu jiných zakázek v minulosti.
- Vyhodnocení procedur – auditor vyhodnocuje, zda výsledky postupů odhalily náznaky chyby nebo podvodu.
- Důkazní informace – auditor vyhodnocuje, zda je dokumentace v auditním spisu dostatečná a vhodná.
- Znalost klienta – auditor vyhodnocuje, jestli existuje soulad mezi zjištěními v průběhu celého auditu.

Auditor informuje vedení o známých nesprávnostech. V případě nesprávností zjištěných v souvislosti s účetními odhady, musí přehodnotit významnost. Auditor zkontroluje srovnatelné období a provede jednoduchou finanční analýzu. V neposlední řadě musí auditor posoudit přiměřenost účetních odhadů.

4.2 Zhodnocení předpokladu nepřetržitého trvání podniku

Jednou z povinností, kterou má auditor ve finální fázi auditu, je vyhodnotit, zda platí předpoklad nepřetržitého trvání podniku (a angl. *Going concern*). Odpovědnost auditora je zhodnotit, jak použilo vedení předpoklad nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky a získat důkazní dokumentaci⁴⁴. Posouzení nepřetržitého trvání je odpovědností vedení. V případě, že má účetní jednotka záměr prodat podnik nebo jeho část nebo jej zlikvidovat,

⁴⁴ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 570 (REVIDOVANÉ ZNĚNÍ): *Nepřetržité trvání podniku*[online]. ,s.4 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5612/isa-570.pdf>

musí tuto informaci uvést v příloze v účetní závěrce. Existuje několik faktorů, které mohou auditorovi pomoci identifikovat potencionální porušení tohoto předpokladu⁴⁵⁴⁶:

- problémy s likviditou, platební neschopnost podniku a záporné peněžní toky,
- ztráty z provozní činnosti,
- porušení zlatého pravidla financování – dlouhodobá aktiva jsou financována krátkodobými závazky a závazky jsou vyšší než aktiva,
- záporné finanční ukazatele,
- restrukturalizace úvěru, neplnění covenantů, problém získat úvěr nebo odstoupení věřitelů,
- ztráta důležitého trhu nebo zvýšení konkurence,
- problémy s pracovní silou a ztráta klíčových zaměstnanců,
- změny v politické situaci a legislativní změny,
- soudní spory,
- nepojištěné katastrofy.

Auditor na základě důkazní dokumentace vyhodnotí předpoklad nepřetržitosti trvání jako:

- „*Použití předpokladu nepřetržitosti trvání podniku není vhodné*“⁴⁷ – auditor vydá zprávu se záporným výrokem. Vedení může sestavit účetní závěrku pro likvidační účely. Auditor nemusí vydat modifikovaný výrok k této účetní závěrce, v případě, že jsou informace dostatečně popsány v příloze.
- „*Předpoklad nepřetržitosti trvání podniku je vhodný, ale existuje významná (materiální) nejistota*“ a „*je dostatečně vysvětlena a popsána v účetní závěrce*“⁴⁸ – auditor zahrne ve zprávě odstavec týkající se této skutečnosti.
- „*Předpoklad nepřetržitosti trvání podniku je vhodný, ale existuje významná (materiální) nejistota*“ a „*není dostatečně vysvětlena a popsána v účetní závěrce*“ – auditor vydá výrok s výhradou nebo záporný výrok.

⁴⁵ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Základy auditu*. Vydání 2. přepracované. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 81. ISBN 80-210-4168-4.

⁴⁶ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 570 (REVIDOVANÉ ZNĚNÍ): *Nepřetržitost trvání podniku*[online]. , s.10-11 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5612/isa-570.pdf>

⁴⁷ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 570 (REVIDOVANÉ ZNĚNÍ): *Nepřetržitost trvání podniku*[online]. , s.16 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5612/isa-570.pdf>

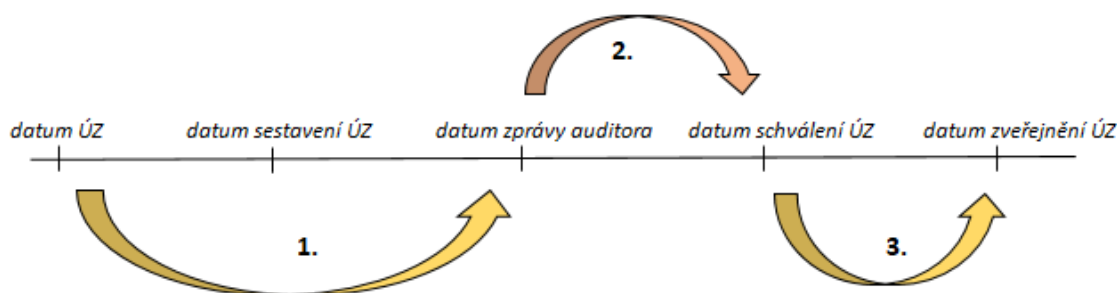
⁴⁸ MEZINÁRODNÍ AUDITORSKÝ STANDARD ISA 570 (REVIDOVANÉ ZNĚNÍ): *Nepřetržitost trvání podniku*[online]. , s.18 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5612/isa-570.pdf>

4.3 Posouzení následných událostí

V návaznosti na předpoklad nepřetržitého trvání podniku je potřeba zmínit další auditorovu povinnost ve finální fázi auditu. Auditor zhodnocuje následné události na základě toho, zda byly zjištěné po konci účetního období, ale souvisí ještě s auditovaným obdobím nebo zda vznikly až po konci auditovaného období. Události související s auditovaným obdobím mají dopad do účetních výkazů. Události, které nastaly až po konci účetního období a jsou natolik významné, že by ovlivnily rozhodování uživatelů účetní závěrky, musí být popsány v příloze.

Auditor porovná účetní výkazy k poslednímu možnému datu před vydáním zprávy auditora s výkazy v účetní závěrce, aby zhodnotil, zda se některé položky významně nezměnily. Další procedurou v souvislosti s následnými událostmi je procházení zápisů představenstva, dozorčí rady, komunikace s ČNB a finančním úřadem. Auditor diskutuje následné události s vedením společnosti ohledně nových závazků, změn ve vlastním kapitálu, likvidaci, prodeji podniku, soudních sporech, podmíněných závazcích, účetních odhadů a předpokladu nepřetržitého trvání podniku. Následující obrázek zobrazuje časovou osu od konce účetního období do zveřejnění účetní závěrky.

Obrázek č. 4: Časová os

Zdroj: Vlastní tvorba

V případě, že auditor zjistí významnou následnou událost do data vydání zprávy auditora, oznámí to vedení účetní jednotky a zveřejní tuto skutečnost v příloze v účetní závěrce. Pokud to zjistí od data zprávy auditora do data schválení účetní závěrky, posoudí významnost událostí, oznámí to vedení společnosti a zhodnotí, zda by neměla být účetní závěrka pozměněna. Auditor už není odpovědný za následné události. V případě, že

následné události nastaly po schválení účetní závěrky, nemusí auditor získávat dodatečné informace.

4.4 Kontrola výroční zprávy

Auditor kontroluje soulad částek v účetní závěrce na auditovanou hlavní knihu. Kontroluje, zda srovnatelné období uvedené v účetních výkazech a v příloze, respektive minulé účetní období, koresponduje s vydanou účetní závěrkou minulého účetního období. Posoudí, zda byly účetní metody a změny metod dostatečně popsány v příloze v účetní závěrce. Auditor musí zkontrolovat finanční i nefinanční údaje ve výroční zprávě. Údaje ve výroční zprávě musí být konzistentní s údaji v účetní závěrce a s tím, co auditor zjistil v průběhu auditu. Auditor také kontroluje, zda jsou splněny všechny zákonné požadavky a jestli jsou sestaveny v souladu s rámcem účetního výkaznictví.

4.5 Zpráva auditora a Prohlášení vedení

Audit je zakončen vydáním zprávy auditora. Jedná se o jeden z obecných cílů auditora dle standardu ISA 200. Obsah zprávy auditora na základě mezinárodních auditorských standardů je⁴⁹:

- Název zprávy – musí obsahovat informaci, že je sestavena nezávislým auditorem – „Zpráva nezávislého auditora“.
- Příjemce zprávy – Zpráva auditora je primárně určena vlastníkům společnosti, v případě investičních fondů je určena podílníkům, ale existuje i řada dalších uživatelů účetní závěrky, kterým může být zpráva adresována.
- Odpovědnosti auditora – informuje o povinnostech auditora. Cílem auditora je získání přiměřené jistoty, že účetní závěrka je sestavena bez materiálních nesprávností (způsobených podvodem nebo chybou) a získání dostatečné a vhodné důkazní dokumentace pro vyjádření výroku.
- Odpovědnost za účetní závěrku – tento odstavec zmiňuje odpovědnost vedení za sestavení účetní závěrky, za posouzení nepřetržitého trvání podniku.

⁴⁹ ARENS, Alvin A., Randal J. ELDER a Mark S. BEASLEY. *Auditing and assurance services: an integrated approach*. Fifteenth edition. Boston: Pearson, [2014], s. 791-807. ISBN 978-0-13-312563-4.

- Základ pro výrok – odstavec informuje, zda byl audit proveden v souladu se standardy ISA a jmenuje povinnosti, které z toho auditorovi vyplývají. Obsahuje prohlášení nezávislosti auditora a informaci, že obdržel dostatečné a vhodné důkazní informace k vyjádření výroku. V případě, že auditor vyjadřuje modifikovaný výrok, uvede důvody modifikace a jestli je to možné, kvantifikuje dopad nesprávností na účetní závěrku.
- Výrok auditora – musí kromě vysloveného výroku obsahovat informaci ohledně provedení auditu, název auditované společnosti, seznam účetních výkazů auditovaných auditorem a datum sestavení účetní závěrky. Výrok je nejdůležitější součástí zprávy auditora, protože informuje uživatele účetní závěrky o tom, zda byla účetní závěrka sestavená dle daného rámce účetního výkaznictví ve všech materiálních ohledech. Auditor vyjadřuje výrok bez výhrady (může obsahovat zdůraznění skutečnosti), s výhradou, záporný výrok nebo může výrok odmítnout.
- Hlavní záležitosti auditu – u kótovaných společností a subjektů veřejného zájmu musí auditor zařadit i tento odstavec do zprávy auditora. Cílem odstavce je zvýšit transparentnost auditu a informovat uživatele o zvýšeném nebo významném riziku, významných účetních odhadech nebo dopadech významných událostí.
- Zdůraznění skutečnosti – v případě, že je potřeba doplnit důležitou informaci pro pochopení účetní závěrky, uvede auditor takovou informaci v tomto oddíle. Pro příklad můžeme uvést aplikaci nového účetního standardu.
- Informace zda účetní jednotka splňuje předpokladu nepřetržitého trvání podniku.
- Datum zprávy auditora – jedná se o datum ukončení auditu. Musí být datováno až po podepsání závěrky odpovědným orgánem společnosti.
- Odpovědný auditor (u velkých auditorských společností většinou jméno partnera zakázky), jeho evidenční číslo, sídlo a podpis.
- Ostatní informace – zpráva může obsahovat i ostatní důležité informace. Například v případě, kdy auditor ověřuje i výroční zprávu.

Auditor musí obdržet od společnosti podepsané prohlášení vedení, ve zprávě auditora může být uvedeno datum obdržení tohoto prohlášení. Vedení v prohlášení uznává⁵⁰:

- odpovědnost za účetní závěrku,
- odpovědnost za vnitřní kontrolní systém, který zabraňuje nesprávnostem způsobených podvodem nebo chybou,
- posouzení předpokladu nepřetržitého trvání podniku,
- uznání, že neexistují jiné závazky kromě vykázaných v účetní závěrce a jsou zahrnuty všechny transakce a následné události,
- v účetní závěrce jsou zohledněna budoucí rizika a ve výroční zprávě jsou uvedeny správné údaje,
- účetní jednotka poskytla auditorovi všechny důležité informace a dokumenty včetně zápisu ze zasedání představenstva, dozorcí rady a dalších orgánů společnosti. Umožnila přístup k zaměstnancům potřebným pro provedení auditních postupů,
- prohlašuje, že si není vědoma podvodů ve společnosti.

Komora auditorů ČR vydala aplikační doložku k standardu ISA 700, která navazuje na audit společnosti v návaznosti na českou legislativu. Zmíněné poznatky jsou aplikovány na konkrétních případech v následujícím textu.

5 Statutární audit účetní závěrky Investiční společnosti Delta INV a.s.

Je potřeba zmínit, že pro účely této diplomové práce jsem v praktické části abstrahovala od některých součástí auditu, respektive následující práce se zaměřuje jen na vybrané položky účetních výkazu společnosti Delta INV, a.s. Audit byl proveden na individuální účetní závěrce k datu 31. 12. 201X. Výkazy společnosti se nacházejí v *Příloze č. 2* této diplomové práce. Společnost nesestavuje konsolidovanou účetní závěrku. V praxi bývá sestavena výroční zpráva, jejíž součástí jsou i účetní závěrky fondů. V této práci je od účetních závěrek abstrahováno. Z důvodu zachování anonymity společnosti jsem nemohla zveřejnit podpůrnou dokumentaci nezbytnou pro provedení auditu. Potřebné dokumenty

⁵⁰ MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing pro manažery, aneb, Jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním auditorem*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 109. ISBN 978-80-7552-768-4.

však byly náležitě použity a postupy jsou detailně popsány tak, aby byl naplněn cíl této diplomové práce. Následující text vychází z několika předpokladů:

- Audit se prováděl po konci účetního období souhrnně za celý rok 201X.
- Plánovací fáze vychází z předpokladu, že se procesy ani kontrolní prostředí v společnosti nezměnily v porovnání s minulým rokem. Tato oblast byla diskutována s finančním ředitelem a hlavní účetní společností. Na základě této diskuze byl proveden pouze update dokumentů souvisejících s porozuměním účetní jednotky a jejího kontrolního prostředí. Pro zlepšení dokumentace byla vytvořena procesní mapa vybraných významných výnosů.
- Z výše zmíněného bodu usuzuji, že pro audit letošního roku se můžeme spolehnout na rizika, která jsme vyhodnocovali v minulém roce. V případě, že bude identifikována procesní oblast, ve které došlo ke změně, je potřeba přehodnotit, zda tato změna neměla dopad na riziko materiální nesprávnosti. V průběhu auditu jsem takovou změnu neidentifikovala. Jednotlivá rizika jsou popsána v sekci 5.3.3 *Identifikace a vyhodnocení rizik*.
- Základem pro provedení auditu byl strategický plánovací meeting a to především v oblasti stanovení benchmarku a procentní sazby ke stanovení významnosti, v případě použití daňových a IT expertů a v neposlední řadě pro stanovení významných rizik.
- Z důvodu úprav hodnot kvůli zachování anonymity jsem přeměnila hodnoty výnosů. Předpokladem je také fakt, že změněná procentní sazba poplatku za obhospodařování a zhodnocení je v souladu se zákonem.

5.1 Obecné informace o investiční společnosti Delta INV a.s.

Společnost Delta INV, a.s. byla založená dne 5. 1. 201X na základě zakladatelské listiny v souladu se zákonem č. 248/2013 o investičních společnostech, občanským zákoníkem č. 89/2012 Sb. a zákonem o obchodních korporacích č.90/2012. Do obchodního rejstříku byla společnost zapsána dne 7. 3. 201X. Právní forma společnosti je akciová společnost. Společnost splňuje požadavky na povinný audit. Společnost je 100% vlastněná mateřskou společností Eleta, a.s., a tudíž je také součástí jejího konsolidačního celku.

Předmětem investiční společnosti je především obhospodařování a administrace fondů kolektivního investování. V průběhu roku společnost obhospodařovala tyto podílové fondy bez správní subjektivity:

- Fond Artika – otevřený podílový fond (akciový fond)
- Fond Belika – otevřený podílový fond (dluhopisový fond)
- Fond Calika – otevřený podílový fond (smíšený fond)

Společnost obhospodařuje kromě fondů i portfolia jednotlivých Asset management (dále jen „AM“) klientů. Ke konci roku 201X obhospodařovala cenné papíry a peněžní prostředky 14 AM klientům. Společnost poskytuje také poradenství v oblasti investičních služeb. Společnost obhospodařovala ke konci auditovaného roku majetek ve výši 2 837,8 miliónů Kč. Výnosy za rok 201X byly tvořeny především úplatami za obhospodařování a zhodnocení podílových fondů, AM klientů a vstupními poplatky, které byly hrazeny jednotlivými klienty v souvislosti s úpisem podílových listů ve fondech Artika, Belika a Calika.

V průběhu tohoto roku zavedla v oddělení Compliance nové kontrolní prvky, aby byl zachován soulad s novelizovaným zákonem č. 204/2017 o podnikání na kapitálovém trhu, v kterém byla implementována směrnice MIFID II.

Průměrný počet zaměstnanců za rok 201X byl 14. Společnost se neúčastnila žádné charitativní akce ani nevynaložila žádné náklady v souvislosti se životním prostředím. Společnost v průběhu roku neobdržela žádné stížnosti od svých klientů a nebyla účastníkem soudního sporu, což jsme si potvrdili konfirmací obdrženou od právní kanceláře, která společnost zastupuje.

5.2 Přijetí a vyhodnocení rizik zakázky

V první řadě je potřeba zmínit, že audit klienta byl námi proveden už v průběhu minulých let. Z tohoto důvodu nebylo potřeba vyhodnocovat rizika před přijetím zakázky tak důkladně, jako před přijetím zakázky zcela nového klienta. Většina důležitých informací k této fázi je důkladně zdokumentována v zarchivované auditní dokumentaci minulých let. Pro vyhodnocení rizika zakázky byl použit formulář, který jsem připravila podle vzorového formuláře KAČR. Ve formuláři (viz tabulka níže) jsem zdokumentovala především

vyhodnocení faktorů, u kterých jsem předpokládala, že by se mohly v průběhu tohoto roku změnit. Vyhodnocované oblasti zobrazuje následující tabulka:

Tabulka č. 3: Formulář vyhodnocení rizika zakázky

Charakter a bezúhonnost potenciálního klienta	Komentář
Charakter a bezúhonnost potencionálního klienta	Prověřila jsem 100% vlastníka společnosti (informace od naší zahraniční pobočky, kde má mateřská společnost sídlo, tisk). U vedení nebyla zjištěna žádná nezákonná činnost. Členové představenstva a vedení nejsou součástí profesních organizací se špatnou pověstí ani nejsou propojeni s pochybnými podniky. Společnost nebyla předmětem soudního sporu, z kterého byly vyvozeny sankce za porušení zákonů. Obdržela jsem prohlášení o bezúhonnosti od osoby odpovědných za sestavení ÚZ.
Odborná znalost	Dle informací od klíčových zaměstnanců společnosti, v tomto roce nedošlo k závažným změnám v procesech nebo v kontrolním prostředí ÚJ. Znalost podnikání ÚJ je na základě minulých let dostatečná. Auditní tým je sestaven z lidí, kteří auditují finanční instituce. Auditor má dostatečné znalosti na provedení auditu.
Vyhodnocení nezávislosti.	Auditor není/nebyl v minulosti vystaven situacím, kdy by došlo k porušení nezávislosti. Auditor nepřijal od klienta žádný dar ani služby za zvýhodněnou cenu. Osoby v auditním týmu nejsou příbuzensky nebo jinak propojení s osobami působícími v účetní jednotce. Účetní jednotka nezaměstnává bývalého auditora auditorské společnosti nebo jejího rodinného příslušníka (to platí i naopak). Odměna je obvyklá trhu. Auditor nemá ve společnosti žádnou majetkovou účast. Auditor neposkytuje žádné jiné služby kromě auditu. V tomto bodě neshledávám žádná rizika (vydírání, protekce, atd.).
Vyhodnocení rizika zakázky	Rizika oboru auditované společnosti jsou nízká. V průběhu minulých auditů, auditní tým neidentifikoval žádné významné nedostatky. Nemáme informace o porušení zákona nebo dalších regulačních požadavků. Nízké riziko shledáváme i v tom, že společnost je pod neustálým dohledem ČNB, které reportuje na pravidelné bázi. Nebyly identifikovány žádné problémy v souvislosti s platební schopností společnosti. Nejsou známy žádné speciální transakce, transakce s vysokým rizikem nebo neobvyklé transakce se spřízněnými stranami, které by společnost iniciovala. Tato rizika jsou pro auditorskou společnost přiměřená. Na základě minulých let lze vyvodit, že společnost má správně implementován účetní systém. Organizační struktura se nezměnila. Osoby v managementu společnosti mají dostatečné znalosti v daném oboru.
Uživatelé účetní závěrky	Uživatelé účetní závěrky kromě mateřské společnosti především podílníci tří zmíněných fondů, regulátor (ČNB), depozitář (XY banka, a.s.) a správce daně. Společnosti nebyl poskytnut žádný úvěr, proto věřitelé nejsou primárními uživateli účetní závěrky.
Odměna za audit	Neočekávám problémy se splacením odměny na základě auditní smlouvy. V minulosti klient hradil ještě před splatností faktur.
Omezení v rozsahu auditu	Na základě minulých zkušeností nepředpokládám, že by existovala omezení, která by omezovala průběh auditu. Časové rámce budou pevně stanoveny v auditní smlouvě. Pro provedení auditu jsou přiměřené. Dále nebyl identifikován žádný náznak porušení předpokladu nepřetržitého trvání podniku.

Zdroj: Vlastní tvorba dle předlohy KAČR

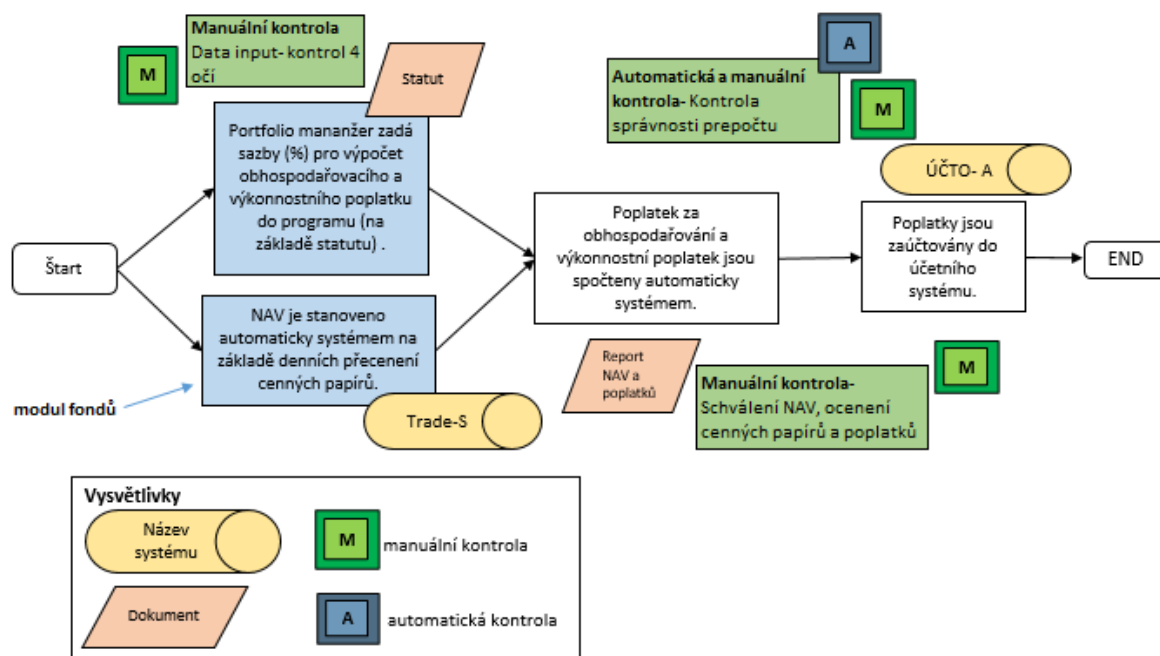
Na základě *Tabulky č. 3* bylo riziko zakázky vyhodnoceno jako obvyklé. Dne 15. 12. 201X byl následně podepsán nový dodatek k rámcové smlouvě, která je platná z minulých let.

5.3 Předběžné plánovací procedury

5.3.1 Porozumění účetní jednotce a jejím procesům

Na základě zmíněných předpokladů se již nebudeme zabývat detailním porozuměním účetní jednotky. Potřebné informace, které jsou součástí dokumentace k porozumění účetní jednotky, zmiňuji v jednotlivých oblastech testování. Zaměřila jsem se jen na *Proces výnosů*, které jsem z dokumentu ve formátu Microsoft Word přepracovala na procesní mapu, viz následující obrázek. Kromě procesní mapy se v předběžných plánovacích procedurách věnuji jen stanovení významnosti, identifikaci a vyhodnocení rizik materiální nesprávnosti a předběžným analytickým procedurám.

Obrázek č. 5: *Procesní mapa Výnosů*

Zdroj: *Vlastní tvorba*

Je potřeba zmínit, že systém Trade-S je používán také pro obhospodařované fondy. Stanovené NAV a vkládání procentní sazby pro výpočet poplatků se odehrávají v modulech

jednotlivých fondů. V substantivním testování výnosů slouží jako podklad pro testování tabulka převzatá právě z těchto modulů fondů. V praxi se tyto výnosy testují v rámci fondů a následně se provádí rekonsiliace na hlavní knihu investiční společnosti. Dále se nezaobírám testováním fondů, a proto se výnosy testují z pohledu investiční společnosti.

5.3.2 Stanovení významnosti

Po obdržení účetních výkazů a hlavní knihy od klienta, na základě našich požadavků, je možné přistoupit k samotnému stanovení významnosti, prováděcí významnosti a prahové hodnoty pro rozlišení bezvýznamných chyb. Stanovené hodnoty zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 4:

Stanovení významnosti	
Použitá základna (benchmark)	Výnosy (v Kč)
Hodnota základny 31.12.2018	104 772 281
Přiměřená procentní sazba	5,00%
Významnost	5 238 614
Stanovení významnosti	5 239 000
Prováděcí významnost (%)	90,00%
Prováděcí významnost	4 715 100
Stanovení prováděcí významnosti	4 715 000
Prahová hodnota pro rozlišení bezvýznamných chyb (%)	5,00%
Stanovení prahové hodnoty pro rozlišení bezvýznamných chyb	235 750

Zdroj: Vlastní tvorba

Pro základnu byly použity Výnosy, které představují základní položku Výkazu zisků a ztrát. Tato základna je předmětem zájmů hlavního uživatele – mateřské společnosti. Podílníci se zajímají o tu část výroční zprávy, která obsahuje závěrku jednotlivých podílových fondů. Takto vymezená základna je v souladu s vlastnickou strukturou a zohledňuje podstatu fungování investiční společnosti. Volatilita benchmarku závisí především na trhu cenných papírů, jejichž hodnota vstupuje do NAV fondů. Je potřeba zmínit, že významnost byla stanovena k finálnímu auditu, tj. k 31. 12. 201X, a proto není nutné extrapolovat výnosy. Přiměřená procentní sazba aplikována na benchmark je 5%. Při stanovení vyšší procentní sazby jsme vycházeli z následujících poznatků:

- Auditor je detailně seznámen s prostředím účetní jednotky a odvětvím, ve kterém společnost působí.

- Společnost má efektivní kontrolní prostředí. Klient má implementované kontroly v oblastech, které byly v minulých letech vyhodnoceny (i v tomto roce) s významným rizikem materiální nesprávnosti.
- Existuje také externí kontrola od ČNB.
- V minulých letech nebyl identifikován podvod ani významné nedostatky. V průběhu předešlého auditu byly všechny nedostatky opravené.
- Společnost má dlouhodobě stejný management
- Výnosy, jakožto základna, jsou spojeny s nižší mírou úsudku managementu. Majorita výnosů (především výnosy za obhospodařování a zhodnocení) je počítána jakou součin NAV jednotlivých fondů, které je schvalováno depozitářem a procentem, které je stanoveno ve statutu jednotlivých fondů a v průběhu roku se mění jen výjimečně.
- Ve fázi před přijetím zakázky nebylo identifikováno zvýšené riziko zakázky.
- V průběhu auditovaného období nedošlo v odvětví k žádným významným výkyvům, které by měly významný dopad na audit.

5.3.3 Identifikace a vyhodnocení rizik materiální nesprávnosti

Po stanovení významnosti následuje identifikace rizik a jejich vyhodnocení. V prvním řadě je potřeba na úrovni výkazů nebo i na detailnější úrovni připravit Scoping, ve kterém se stanoví položky k ověření. Ve scopingu jsem se zaměřila na kvalitativní a kvantitativní kritérium. Kvantitativní kritérium vychází z požadavku ISA, ohledně testování všech materiálních položek. Významná položka je hodnota větší než prováděcí významnost. Kvalitativní kritérium je obzvlášť riziková oblast, především z důvodu možnosti manipulace nebo podvodného jednání účetní jednotkou. Účetní jednotka se může snažit z nějakých důvodů pozměnit běžný zisk účetního období. V praxi se to provádí například formou účetních odhadů, jako jsou dohadní účty pasivní a aktivní nebo rezervy, kde je využíván úsudek managementu společnosti. Kvalitativně materiální jsou i bilanční položky spojené s IC transakcemi nebo výnosy jakožto nejdůležitější položka účetních výkazů. Obě kritéria byla vyhodnocována současně. Ověřovat se musí každá bilanční položka, která je kvalitativně nebo kvantitativně významná. V opačném případě, vyjmuta z testování může

být jen bilanční položka, která je kvantitativně a zároveň kvalitativně významná, viz následující tabulky:

Tabulka č. 5: Scoping – aktiva a pasiva

AKTIVA:			SCOPING		
Popis	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Kvantitat.	Kvalitat.	Testovat?
Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank	-	-	Ne	Ne	Ne
Státní bezkupónové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování	-	-	Ne	Ne	Ne
Pohledávky za bankami a družstevními záložnami	83 193 476	74 391 323	Ano	Ne	Ano
Pohledávky za nebankovními subjekty	12 980 300	15 090 920	Ano	Ne	Ano
Dluhové cenné papíry	-	-	Ne	Ne	Ne
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	-	-	Ne	Ne	Ne
Účasti s podstatným vlivem	-	-	Ne	Ne	Ne
Účasti s rozhodujícím vlivem	-	-	Ne	Ne	Ne
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 790 800	1 566 950	Ne	Ne	Ne
Dlouhodobý hmotný majetek	2 003 398	2 687 866	Ne	Ne	Ne
Ostatní aktiva	35 468 370	21 038 132	sumární řádek, viz níže		
a) Poskytnuté zálohy na daň z příjmů	14 445 034	-	Ano	Ne	Ano
b) Dohadné účty aktivní	9 653	11 203	Ne	Ne	Ne
c) Pohledávky za fondy	20 071 788	19 643 006	Ano	Ano	Ano
d) Ostatní pohledávky z obch.vztahů	941 895	1 383 923	Ne	Ano	Ano
Pohledávky z upsaného základního kapitálu	-	-	Ne	Ne	Ne
Náklady a příjmy příštích období	325 737	549 832	Ne	Ano	Ano

PASIVA:			SCOPING		
Popis	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Kvantitat.	Kvalitat.	Testovat?
Závazky vůči bankám, družstevním záložnám	-	-	Ne	Ne	Ne
Závazky vůči klientům - členům družstevních záložen	-	-	Ne	Ne	Ne
Závazky z dluhových cenných papírů	-	-	Ne	Ne	Ne
Ostatní pasiva	16 363 171	2 843 768	sumární řádek, viz níže		
a) Dohadné účty pasivní	634 086	726 603	Ne	Ano	Ano
b) Provozní závazky	2 209 318	1 157 202	Ne	Ne	Ne
c) Závazky za zaměstnanci	658 728	720 383	Ne	Ne	Ne
d) Závazky za sociálním a zdravot.pojištěním	220 214	239 580	Ne	Ne	Ne
e) Závazky za správcem daně	792 872	-	Ne	Ano	Ano
Výnosy a výdaje příštích období	-	-	Ne	Ano	Ne, není balance
Rezervy	752 678	542 981	Ne	Ano	Ano
Podřízené závazky	-	-	Ne	Ne	Ne
Základní kapitál	30 000 000	30 000 000	Ano	Ne	Ano
Emisní ážio	-	-	Ne	Ne	Ne
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	6 829 000	6 829 000	Ano	Ne	Ano
Rezervní fond na nové ocenění	-	-	Ne	Ne	Ne
Kapitálové fondy	-	-	Ne	Ne	Ne
Oceňovací rozdíly	-	-	Ne	Ne	Ne
Nerozdělený zisk nebo neuhrzená ztráta z předchozích období	5 109 274	1 174 965	Ano	Ne	Ano
Zisk nebo ztráta za účetní období	76 073 873	73 934 309	Ano	Ne	Ano

Zdroj: Vlastní tvorba

Tabulka č. 6: Scoping – položky Výkazu zisků a ztrát

VÝNOSY a NÁKLADY:				SCOPING		
Popis	Běžné účetní období		Minulé účetní období	Kvantitat.	Kvalitat.	Testovat?
Výnosy z úroků a podobné výnosy	552 588		580 293	Ne	Ano	Ano
Náklady na úroky a podobné náklady	-		-	Ne	Ne	Ne
Výnosy z akcií a podílů	-		-	Ne	Ano	Ne, není balance
Výnosy z poplatků a provizí	104 219 693		88 133 283	Ano	Ano	Áno
Náklady na poplatky a provize	-	76 456	- 160 901	Ne	Ne	Ne
Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	29 380		- 10 382	Ne	Ne	Ne
Ostatní provozní výnosy	-		-	Ne	Ne	Ne
Ostatní provozní náklady	-		- 15 980	Ne	Ne	Ne
Správní náklady	-	14 258 407	- 13 809 022	sumární řádek		
a) náklady na zaměstnance	-	12 450 744	- 11 899 735	Ano	Ne	Ano
b) ostatní správní náklady	-	1 807 663	- 1 909 287	Ne	Ne	Ne
Rozpuštění rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	-		-	Ne	Ano	Ne, není balance
Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	-	908 318	- 934 184	Ne	Ano	Ano
Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	-		-	Ne	Ano	Ne, není balance
Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	-		-	Ne	Ano	Ne, není balance
Rozpuštění opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	-		-	Ne	Ano	Ne, není balance
Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem, tvorba a použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	-		-	Ne	Ano	Ne, není balance
Rozpuštění ostatních rezerv	542 981		678 203	Ne	Ano	Ano
Tvorba a použití ostatních rezerv	-	752 678	- 542 981	Ne	Ano	Ano
Podíl na ziscích nebo ztrátách účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem	-		-	Ne	Ne	Ne
Daň z příjmů	13 274 911		-	Ano	Ano	Ano
PODROZVAHA:						
Poskytnuté přísliby a záruky	-		-	Ne	Ne	Ne
Poskytnuté zástavy	-		-	Ne	Ne	Ne
Pohledávky ze spotových operací	-		-	Ne	Ne	Ne
Pohledávky z pevných termínových operací	-		-	Ne	Ne	Ne
Pohledávky z opcí	-		-	Ne	Ne	Ne
Odepsané pohledávky	-		-	Ne	Ne	Ne
Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení	-		-	Ne	Ne	Ne
Hodnoty předané k obhospodařování	-		-	Ne	Ne	Ne
Přijaté přísliby a záruky	-		-	Ne	Ne	Ne
Přijaté zástavy a zajištění	-		-	Ne	Ne	Ne
Závazky ze spotových operací	-		-	Ne	Ne	Ne
Závazky z pevných termínových operací	-		-	Ne	Ne	Ne
Závazky z opcí	-		-	Ne	Ne	Ne
Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení	-		-	Ne	Ne	Ne
Hodnoty převzaté k obhospodařování	2 837 792 251		2 644 420 136	Ano	Ne	Ano

Zdroj: Vlastní tvorba

Následně jsem rozdělila položky na testované a vyňaté z testování. U testovaných položek jsem definovala rizika a jejich klasifikaci a určila jsem, jestli se budu spoléhat na kontroly a přiřadila jsem jim tvrzení, která budou v průběhu auditu ověřována. Následně jsem určila reakce na identifikovaná rizika, viz následující tabulky:

Tabulka č. 7: Vyhodnocení rizik – Aktiva

AKTIVA:			Vyhodnocení rizik				Reakce na vyhodnocená rizika
Položka výkazů	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Identifikované riziko materiální nesprávnosti	Klasifikace	Spolehání na kontroly	Tvrzení	
Pohledávky za bankami a družstevními záložnami	83 193 476	74 391 323	Nesprávně uvedená hodnota bankovních účtů z důvodu nesprávného kurzového přepočtu. Neexistující zůstatky na bankovních účtech.	Nízké riziko	Ano	Existence (Z), Ocenění a alokace (Z)	Detailní test- confirmace bankovních zůstatků (bankovní výpisy ke konci roku), přepočet jednotlivých bankovních zůstatků dle ČNB kurzu ke konci roku a kontrola přístupových práv k bankovním účtům.
Pohledávky za nebankovními subjekty	12 980 300	15 090 920	Úvěr (spřízněné straně) je vykázán v nesprávné výši. Zveřejnění v účetní závěrce je nedostatečné. Společnost nemá dostatečnou podpůrnou dokumentaci (TP studii).	Vysoké riziko	Ne	Ocenění a alokace (Z), Klasifikace a srozumitelnost (P)	Detailní test- confirmace pohledávky od protistrany. Ověření meziročního pohybu na bankovní výpis. Zhodnocení transfer pricingové studie. Rekondiliace naběhnutého/ vyplaceného úroku na výnosy (přepočet úroku viz na řádku Výnosy z úroků a podobné výnosy). Zhodnocení relevantní smluvní dokumentace.
Ostatní aktiva	35 468 370	21 038 132	sumární řádek, viz níže				sumární řádek, viz níže
a) Poskytnuté zálohy na DzP	14 445 034	-	Zálohy za daň z příjmů nebyly uhrazeny.	Nízké riziko	Ne	Existence (Z)	Ověření záloh na bankovní výpis. Zálohy jsou součástí rekondiliace daňového závazku (viz reakci na řádku e) Závazky za správcem daně).
c) Pohledávky za fondy	20 071 788	19 643 006	Pohledávky (poplatky od fondů) jsou zaučtovány v nesprávné výši. Jsou nárokovány na základě nedostatečné nebo nerelevantní podpůrné dokumentace.	Vysoké riziko	Ano	Ocenění a alokace (Z), Práva a povinnosti (Z)	Ověření hodnoty na podkladovou tabulku z testování výnosů (pohledávku lze napočíst přímo z tabulky). Kontrola platebních podmínek ve smlouvě uzavřené mezi fondem a investiční společností. Ověření, zda již nebylo uhrazeno (prostřednictvím bankovních výpisů).
d) Ostatní pohledávky z obch. vztahů	941 895	1 383 923	Provozní pohledávky jsou nadhodnoceny z důvodu nezaučtování opravné položky. Pohledávky jsou v ÚZ nesprávně klasifikovány (krátkodobé a dlouhodobé). Saldo pohledávek je neúplné nebo nesprávně přeceněné. IC transakce jsou nesprávně zveřejněny.	Vysoké riziko	Ne	Existence (Z), Ocenění a alokace (Z), Úplnost, Klasifikace a srozumitelnost (P)	Detailní test- rekondiliace salda pohledávek na hlavní knihu. Přepočet cizoměnových balancí. Aging + zhodnocení tvorby opravné položky. Ověření existence a ocenění prostřednictvím otevřených confirmací. Zhodnocení, zda saldo neobsahuje balance s opačným znamínkem (závazky). V případě IC transakcí, zhodnocení jestli jsou správně vykázány v příloze v ÚZ.
Náklady a příjmy příštích období	325 737	549 832	Časové rozlišení je nadhodnoceno z důvodu zaučtování NPO, ke kterým neproběhl výdej nebo zaučtování nejistého PPO (nedodržení zásady opatrnosti).	Vysoké riziko	Ne	Ocenění a alokace (Z)	Detailní test- ověření NPO prostřednictvím podpůrné dokumentace (především bankovní výpisy). Ověření správnosti zaučtování PPO na základě podpůrné dokumentace).

Zdroj: Vlastní tvorba

Tabulka č. 8: Vyhodnocení rizik – Pasiva a podrozvaha

PASIVA:			Vyhodnocení rizik				Reakce na vyhodnocená rizika
Položka výkazů	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Identifikované riziko materiální nesprávnosti	Klasifikace	Spolehání na kontroly	Tvrzení	
Ostatní pasiva	4 515 218	2 843 768	sumární řádek, viz níže				sumární řádek, viz níže
a) Dohadné účty pasivní	634 086	726 603	Dohadné účty pasivní jsou podhodnoceny z důvodu nesprávného dohadu na garanční fond, audit, mzdové bonusy, atd. Riziko souvisí s možnou manipulací.	Významné riziko	Ne	Úplnost (Z), Ocenění a alokace (Z), Práva a povinnosti (Z)	Detailní test pro ověření kalkulací jednotlivých dohadů (kontrola vstupních parametrů + kontrola interních podkladů). V souvislosti s minulým rokem- retrospektivní zhodnocení tvořených dohadů. Ověření, zda ÚJ nezapomněla tvořit dohady k některým titulům (kontrola prostřednictvím checklistu).
e) Závazky za správcem daně	13 274 911	-	Závazek není vykázán konzistentně s daní vypočtenou v klientové kalkulaci.	Vysoké riziko	Ne	Úplnost (Z), Ocenění a alokace (Z)	Rekonciliace pohybu na daňovém závazku (do propočtu vstupuje kalkulace daně a zálohy za daň- viz ostatní reakce).
Rezervy	752 678	542 981	Rezervy jsou podhodnoceny, protože ÚJ netvoří rezervu pro některé tituly (soudní spory). Rezerva na nevyčerpanou dovolenou je zaučtována v nesprávné výši. Riziko souvisí s možnou manipulací.	Významné riziko	Ne	Ocenění a alokace (Z), Úplnost (Z)	Detailní testování- konfirmace od právní kanceláře klienta. Ověření kalkulace k rezervě na nevyčerpanou dovolenou (kontrola vstupních parametrů). Ověření, zda ÚJ tvořila ke všem zaměstnancům, kteří mají ke konci roku nevyčerpanou dovolenou (seznam zaměstnanců z neúčtetního zdroje- mzdová rekapitulace). Ověření správnosti na výplatní pásku. Ověření, zda ÚJ nezapomněla tvořit dohady k některým titulům (kontrola prostřednictvím checklistu).
Základní kapitál	30 000 000	30 000 000	Vlastní kapitál je podhodnocen, protože dividenda byla zaučtována bez relevantní dokumentace před koncem účetního období. Kapitál se skládá z neexistujících položek.	Nízké riziko	Ne	Práva a povinnosti (Z), Existence (Z), Úplnost (Z)	Pohybová tabulka- zobrazení meziročních pohybů a relevantní dokumentace k pohybům (rozhodnutí o rozdělení zisku, atd).
Rezervní fondy a ostatní	6 829 000	6 829 000					
Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období	5 109 274	1 174 965					
PODROZVAHA:							
Hodnoty převzaté k obhospodařování	2 837 792 251	2 644 420 136	Hodnoty přijaté k obhospodařování jsou zaučtovány na podrozvaze v nesprávné výši nebo byly opomenuty někteří AM klienti.	Nízké riziko	Ne	Úplnost (P), Správnost a ocenění (P), Klasifikace a srozumitelnost (P)	Rekonciliace hodnot přijatých k obhospodařování od fondů na hlavní knihu auditovaných fondů a na tabulku pro výpočet poplatků (testováno v rámci Výnosů). Rekonciliace portfolií AM klientů na podrozvahu. Kontrola výpisů z majetkových účtů, které jsou zasílány ke konci účetního období jednotlivým AM klientům.

Zdroj: Vlastní tvorba

Tabulka č. 9: Vyhodnocení rizik – Výnosy a náklady

VÝNOSY a NÁKLADY:			Vyhodnocení rizik				Reakce na vyhodnocená rizika
Položka výkazů	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Identifikované riziko materiální nesprávnosti	Klasifikace	Spolehání na kontroly	Tvrzení	
Výnosy z úroků a podobné výnosy	552 588	580 293	Úroky z úvěrů jsou zúčtovány v nesprávné výši. Neexistuje TP studie k procentí sazbě.	Významné riziko	Ne	Správnost (T)	Propočet úroků na základě dat ze smluvní dokumentace a kontrola na bankovní výpisy (popřípadě naběhlý úrok na rozvaze). Zhodnocení transferpricingové studie.
Výnosy z poplatků a provizí	104 219 693	88 133 283	Poplatky zaúčtovány v hlavní knize nekorespondují s poplatky, které jsou kalkulovány na základě statutu (fondy) nebo smlouvy (AM klienti). Kalkulace poplatků a provizí je nesprávná (použitá špatná základna nebo procentní sazba). Riziko souvisí s možnou manipulací.	Významné riziko	Áno	Správnost (T)	Ověření podkladové tabulky obdržené od jednotlivých fondů k přepočtu poplatků od fondů- kontrola vstupních dat (procento ze statutu a NAV). Detailní test poplatků od AM klientů- kontrola vstupních dat (procento ze smlouvy a průměrná hodnota klientského portfolia). Rekonciliace výnosů na náklady v hlavní knize jednotlivých fondů. Detailní test vstupních poplatků (kontrola na bankovní výpis, deal ticket a smlouvy).
Náklady na zaměstnance	- 12 450 744	- 11 899 735	Mzdové náklady jsou nesprávně kalkulovány nebo není k nim relevantní podpůrná dokumentace. Bonusy byly zaúčtovány před jejich schválením nebo naopak nebyly zúčtovány.	Nízké riziko	Ne	Úplnost (T), Správnost (T)	Analytický test mzdových nákladů. Ověření správnosti na mzdových rekapitulacích.
Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	- 908 318	- 934 184	Odpisy k DM jsou zúčtovány v nesprávné výši z důvodu stanovení nesprávné doby odepisování, odepisování od špatného data nebo použití nepřiměřené odpisové sazby.	Vysoké riziko	Ne	Úplnost (T), Správnost (T)	Analytický test odpisů. Ověření správnosti na vstupní parametry (pořizovací ceny). Kontrola souladu s odpisovou metodikou, která je uvedena v interních směrnících.
Rozpuštění ostatních rezerv	542 981	678 203	Pohyb na nákladech/výnosech není konzistentní s meziročním pohybem na rozvaze.	Nízké riziko	Ne	Správnost (T)	Kontrola pohybu na rozvahové položky, testování prostřednictvím pasivní balance, viz Reakce u Rezerv.
Tvorba a použití ostatních rezerv	- 752 678	- 542 981					
Daň z příjmů	13 274 911	-	Daň z příjmů je zúčtována v nesprávné výši. V kalkulaci nebyly zohledněny všechny daňové neuznatelné náklady.	Vysoké riziko	Ne	Úplnost (T), Správnost (T)	Simulace kalkulace daně z příjmů (zhodnocení zda byl pro výpočet ZD použitý správný zisk + kontrola úprav v souvislosti s daňově uznatelnými a neuznatelnými výdaji). V případě náročnosti, použití daňových expertů. Položka je součástí rekonciliace daňového závazku (viz reakci na řádku e) Závazky za správcem daně).

Zdroj: Vlastní tvorba

Položky vyjmuté z testování – tyto položky byly sumarizovány a porovnány s prováděcí významností. Je potřeba zmínit, že následující tabulka obsahuje jen položky, které mají nenulovou hodnotu ke konci roku 31. 12. 201X. Tabulka obsahuje také odůvodnění vyjmutí z testování (z jakého důvodu jsem neidentifikovala u některých položek účetních výkazů riziko významné nesprávnosti).

Tabulka č. 10: Scoped out položky

Popis	Hodnota	Testováno?	Odůvodnění
AKTIVA:	3 803 851		
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 790 800	Ne	V průběhu roku nebyly u DM přírůstky ani úbytky (kromě odpisů). Riziko bylo identifikováno pouze u odpisů (v rámci jejich testování budou provedeny testy správnosti pro ověření pořizovacích cen, které vstupují do kalkulace odpisů). Nebylo identifikováno žádné další riziko.
Dlouhodobý hmotný majetek	2 003 398	Ne	
b) Dohadné účty aktivní	9 653	Ne	Není důvod ověřovat zásadu opatrnosti (nahodnocení) z důvodu nemateriální částky.
PASIVA:	3 088 260		
b) Provozní závazky	2 209 318	Ne	Závazky jsou nevýznamné v porovnání s prováděcí významností (zhruba polovina). Závazky jsou sledovány právní společností (především z pohledu splatnosti- měsíční kontroly Agingu) z důvodu snížení rizika smluvních sankcí od dodavatelů. Obdrželi jsme Aging k 31.12.2018. Společnost nemá neuhrazené závazky po splatnosti.
c) Závazky za zaměstnanci	658 728	Ne	Závazky za zaměstnanci a institucemi zdrav. a soc.pojištění nejsou testovány z důvodu nevýznamnosti jejich hodnoty. Mzdové a sociální náklady jsou navíc testovány prostřednictvím nákladů
d) Závazky za sociálním a zdravot.pojištěním	220 214	Ne	(závazek je tedy jejich podmnožina). Provedli jsme rekonsiliaci manuálního zápisu (Mzdový náklad/ závazek). Nebylo identifikováno žádné riziko významné nesprávnosti.
VÝNOSY a NÁKLADY:	- 1 854 739		
Náklady na poplatky a provize	- 76 456	Ne	Nevýznamná položka účetních výkazů, nebylo identifikováno riziko významné nesprávnosti.
Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	29 380	Ne	Nevýznamná položka účetních výkazů. Balance je složená především z kurzových rozdílů na bankovních účtech. Nebylo identifikováno riziko významné nesprávnosti.
b) ostatní správní náklady	- 1 807 663	Ne	Nevýznamná položka účetních výkazů. Balance je složená z operačních nákladů jako například marketing, nájem, poštovné nebo telekomunikační služby. Nebylo identifikováno riziko významné nesprávnosti.

Celkové zhodnocení:

Prováděcí významnost	4 715 000	% z PM
Aktiva	3 803 851	80,68%
Pasiva (spolu s V a N)	1 233 521	26,16%
Spolu		106,84%

Zdroj: Vlastní tvorba

V tabulce celkového zhodnocení je možné vidět, že vyjmuté položky jsou v sumární výši 107 % prováděcí významnosti. Když vezmeme v potaz, že dlouhodobý majetek se bude částečně testovat v rámci odpisů a závazky za zaměstnanci a institucemi sociálního a zdravotního pojištění v rámci osobní nákladů, dostaneme se tak pod přijatelnou hodnotu – hodnotu prováděcí významnosti.

5.3.4 Předběžné analytické procedury

Dle požadavků ISA jsem okomentovala významné meziroční pohyby – tzv. *Analytické review*. Významnost pohybu se hodnotila z pohledu rozdílů v absolutním vyjádření, ale také v relativním vyjádření ve formě procentního pohybu. Analytické review je zobrazeno v následujících tabulkách:

Tabulka č. 11: Analytické review – Aktiva

AKTIVA:			Analytické review		
Popis	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Meziroční pohyb	v %	Komentář
Pohledávky za bankami a družstevními záložnami	83 193 476	74 391 323	8 802 154	11,83%	Pohyb ovlivněn pohybem jednotlivých položek rozvahy, především úhradou pohledávek od fondů. Ke konci účetního období jsou v bance vedeny účty v měnách- CZK, EUR, USD a GBP.
Pohledávky za nebankovními subjekty	12 980 300	15 090 920	- 2 110 620	-13,99%	Úvěr spřízněné straně. Pohyb je roční splátka a naběhnutý úrok (splatnost úroků dle úvěrové smlouvy 10. ledna). V průběhu roku nedošlo k navýšení úvěrů.
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 790 800	1 566 950	223 850	14,29%	Pohyb je spojen jen se snížením hodnoty v důsledku zaučtování odpisů. V průběhu roku nebyly žádné přírůstky ani úbytky (kromě odpisů). Balance obsahuje software (licence k užívání účetního softwaru).
Dlouhodobý hmotný majetek	2 003 398	2 687 866	- 684 468	-25,47%	Pohyb je spojen jen se snížením hodnoty v důsledku zaučtování odpisů. V průběhu roku nebyly žádné přírůstky ani úbytky (kromě odpisů). Balance obsahuje zařízení kanceláře a počítače pro zaměstnance.
Ostatní aktiva	35 468 370	21 038 132	14 430 238	68,59%	sumární řádky, rozebráno níže
a) Poskytnuté zálohy na daň z příjmů	14 445 034	-	14 445 034	100,00%	Zaplacené dobrovolné zálohy v průběhu roku. V minulých letech nebyla vyměřena Dzp (čerpání se odpočet na daňovou ztrátu- není již v tomto roce).
b) Dohadné účty aktivní	9 653	11 203	- 1 550	-13,84%	Nevýznamný pohyb a stav ke konci roku.
c) Pohledávky za fondy	20 071 788	19 643 006	428 782	2,18%	Pohledávky narostli z důvodů nárůstu poplatků za obhospodařování a zhodnocení. Splatnost je stanovena na 1,5 měsíce (u fondu Artika), 2,5 měsíce (u fondu Colika) a 3,5 měsíce (u fondu Belika).
d) Ostatní pohledávky z obch.vztahů	941 895	1 383 923	- 442 028	-31,94%	Pokles pohledávek za vstupní poplatky z důvodů zkrácení doby splatnosti z měsíce na 20 dnů. Také mírný pokles výnosu ze vstupních poplatků. Pohledávky za AM klienty z titulu výkonnostního a obhospodařovacího poplatku jsou srovnatelné s minulým rokem.
Náklady a příjmy příštích období	325 737	549 832	- 224 095	-40,76%	Pokles způsoben zrušením předplatného časopisu Investor. V minulém roce bylo předplaceno školení zaměstnanců ve výši 182 tis.CZK (tento rok není v bilanci ke konci roku).

Zdroj: Vlastní tvorba

Tabulka č. 12: Analytické review – Pasiva, podrozvaha a Výkaz zisků a ztrát

PASIVA:			Analytické review		
Popis	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Meziroční pohyb	v %	Komentář
Ostatní pasiva	16 997 257	2 843 768	14 153 489	497,70%	sumární řádky, rozebráno níže
a) Dohadné účty pasivní	634 086	726 603	- 92 517	-12,73%	Pokles je způsoben nižším dohadem na audit (pokles o 150 tis.Kč)- minulý rok problém s dodáním podkladů a pozdní uzavírání účetnictví, proto byla do fakturace. Pokles dohadu na energie z důvodů sjednání lepších podmínek. Naopak nárůst byl zaznamenán na dohadu do garančního fondu (nárůst vstupního parametru- poplatky od AM klientů) a nevýznamný nárůst dohadu na odměny.
b) Provozní závazky	2 209 318	1 157 202	1 052 116	90,92%	Řádek obsahuje závazky za dodavateli (marketing, nájem, telefon,poštovní služby...)
c) Závazky za zaměstnanci	658 728	720 383	- 61 655	-8,56%	Nevýznamný pohyb a stav ke konci roku.
d) Závazky za sociálním a zdravot.pojištěním	220 214	239 580	- 19 366	-8,08%	Nevýznamný pohyb a stav ke konci roku.
e) Závazky za správcem daně	792 872	-	792 872	100,00%	Nepředplacená částka DzP 2018. Testováno prostřednictvím rekonsiliace meziročního pohybu.
Rezervy	752 678	542 981	209 697	38,62%	Rezerva narostla z důvodu přijetí nových 2 lidí a mírným nárůstem mezd (hodinová sazba mzdy=vstupní parametr kalkulace).
Základní kapitál	30 000 000	30 000 000	-	0,00%	Žádný pohyb.
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	6 829 000	6 829 000	-	0,00%	Žádný pohyb.
Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období	5 109 274	1 174 965	3 934 309	334,84%	Převod částí lonského zisku na základě Rozhodnutí o rozdělení zisku (70 mil. Kč vyplaceno na dividendách, zvlá částka převedena do zisku minulých let.
PODROZVAHA:					
Hodnoty převzaté k obhospodařování	2 837 792 251	2 644 420 136	193 372 116	7,31%	Hodnota narostla z důvodů zhodnocení obhospodařovaných portfolií klientů a fondů. AM klienti také vložili dodatečné peněžní prostředky.
VÝNOSY a NÁKLADY:			Analytické review		
Popis	Běžné účetní období	Minulé účetní období	Meziroční pohyb	v %	Komentář
Výnosy z úroků a podobné výnosy	552 588	580 293	- 27 705	-4,77%	Nevýznamný pohyb a stav ke konci roku.
Výnosy z poplatků a provizí	104 219 693	88 133 283	16 086 410	18,25%	Pohyb spojen především s nárůstem Úplaty za obhospodařování (o 4,2 mil.Kč nárůst v porovnání s minulým obdobím) a zhodnocení třech fondů (o 8,2 mil.Kč nárůst v porovnání s minulým obdobím). Nárůst byl zaznamenán i v souvislosti s poplatky za obhospodařování AM klientů (o 3,8 mil.Kč nárůst v porovnání s minulým obdobím). Naopak mírné snížení úroků z půjčky a vstupních poplatků.
Náklady na poplatky a provize	- 76 456	- 160 901	84 445	-52,48%	Nevýznamný pohyb v porovnání s minulým obdobím.
Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	29 380	- 10 382	39 762	-382,99%	Nevýznamný pohyb a stav ke konci roku.
Ostatní provozní náklady	-	- 15 980	15 980	-100,00%	Nevýznamný pohyb a stav ke konci roku.

Viz pokračování na další stránce.

Správní náklady	-	14 258 407	-	13 809 022	-	449 385	3,25%	sumární řádky, rozebráno níže
a) náklady na zaměstnance	-	12 450 744	-	11 899 735	-	551 009	4,63%	Plošný nárůst mezd (přibližně o 1 %) a nárůst 3 % vybraným zaměstnancům na základě splnění stanovených KPI. Přijetí nových 2 zaměstnanců. Nárůst nákladů na sociální a zdravotní pojištění koreluje se mzdami v průběhu roku (ověřili jsme na měsíčních pohybech).
b) ostatní správní náklady	-	1 807 663	-	1 909 287	-	101 624	-5,32%	Nevýznamný pohyb v porovnání s minulým obdobím.
Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	-	908 318	-	934 184	-	25 866	-2,77%	Nevýznamný pohyb v porovnání s minulým obdobím.
Rozpuštění ostatních rezerv		542 981		678 203	-	135 222	-19,94%	Pohyb je zrušení rezervy na nevyčerpanou dovolenou minulých let a tvorba letošní rezervy. Rekondilace je provedena v testu rezerv.
Tvorba a použití ostatních rezerv	-	752 678	-	542 981	-	209 697	38,62%	
Daň z příjmů		13 274 911		-		13 274 911	100,00%	V minulém roce byl použit odpočet na daň.ztrátu, která vznikla v minulosti. Položka se hýbe na základě výsledku hospodaření běžného roku a položek zvyšujících a snižujících základ daně.

Zdroj: Vlastní tvorba

Na závěr plánovací fáze je potřeba uvést, že v dalším textu bude proveden audit jen některých položek. Oblasti vybrané z plánu auditu k testování jsou:

- Testy kontrol – Schvalování manuálních zápisů a Kontrola přepočtu poplatků.
- Výnosy z poplatků a provizí (spolu s navazující položkou *Pohledávky za fondy*) a Výnosy z úroků a podobné výnosy (spolu s navazující položkou *Pohledávky za nebankovními subjekty*).
- Rezervy.
- Daň z příjmů (spolu s navazujícími položkami *Závazky za správcem daně* a *Poskytnuté zálohy na daň z příjmů*).

5.4 Testování vybraných kontrol

5.4.1 Schvalování manuálních zápisů

První kontrolou je Schvalování manuálních zápisů. U obou kontrol se vyhodnocuje důvod kontroly, návaznost na riziko a její dostatečnost v souvislosti s rizikem významné nesprávnosti, jednotlivé faktory designu kontroly a na závěr zhodnocení implementace kontroly. Kontrola je typově schválením veškerých manuálních zápisů buď před jejich zaúčtováním, nebo až následně. Kontrola je prováděná za účelem prověření, zda jsou manuální zápisy náležitě schvalovány odpovědnými pracovníky. Kontrola je manuální. Z

časového hlediska se jedná o kontrolu preventivní – zabraňuje zaúčtování nesprávného účetního případu, a tedy se uskutečňuje v předstihu před samotným zaúčtováním. Kontrola souvisí s významným rizikem. Cílem je zmírnit riziko, že vedení nebude dodržovat kontroly (z angl. Management override of control). Zavedení kontroly koresponduje s tímto rizikem.

Kontrola je prováděná finančním ředitelem společnosti a hlavním účetním. Finanční ředitel kontroluje manuální zápisy nad 500 tis. Kč a hlavní účetní všechny ostatní účetní zápisy. Schvalování je přednastaveno v účetním systému. Položka, která je zadána manuálně účetními se automaticky odešle dle hodnoty hlavnímu účetnímu nebo finančnímu řediteli. Po schválení je automaticky zaúčtována. Zápisy, které jsou účtovány hlavním účetním, jsou bez ohledu na částku dokladu zasílány na schválení finančnímu řediteli společnosti. Hlavní účetní pracuje ve společnosti 2 roky a finanční ředitel od založení společnosti. Finanční ředitel má vystudovaný odbor Finance na VŠE v Praze a certifikaci ACA. Před investiční společností Delta INV, a.s. pracoval 10 let v bance na pozici Vedoucí oddělení investičního bankovníctví. Hlavní účetní vystudoval Masarykovu univerzitu v Brně – obor Finance. Před investiční společností Delta INV, a.s. pracoval 6 let v penzijní společnosti na pozici Hlavní účetní. Z tohoto usuzujeme, že jsou oba dostatečně kompetentní k provádění kontroly.

Kontrola je prováděna na nepravidelné bázi, obvykle několikrát za den a v průběhu tohoto roku byla konzistentní. Kontrola je závislá na efektivním fungování IT prostředí. Kontrola bude předmětem IT auditu.

Z deníku jsme vybrali manuální účetní zápisy na základě specifického příznaku „IDU“. Náhodným výběrem jsme vybrali manuální účetní zápis ze dne 13.12.201X s ID číslem 29816283. Od hlavního účetního jsme obdrželi podklad k internímu dokladu. Každý manuálně zaúčtovaný zápis obsahuje, kromě historie schvalování přímo v systému, i košilku v papírové formě, která je podepsána osobou, která transakci zaúčtovala a osobou, která ji schválila. Vybraná položka je dohad na energie ve výši 27 308 Kč. Kontrola byla zaúčtována na základě relevantního dokladu. Doklad obsahuje všechny zákonné náležitosti a částka koresponduje s účetním zápisem. Na základě provedených postupů lze vyvodit, že kontrola je správně zavedená a implementovaná.

5.4.2 Kontrola přepočtu poplatků za obhospodařování a zhodnocení

Další testovanou kontrolou je Kontrola propočtu poplatků. Kontrola je typově verifikací výše poplatků za účelem prověření, zda systém vypočetl správně poplatky za obhospodařování a zhodnocení, respektive jestli byly k propočtu použité správné vstupní parametry. Kontrola je manuální, ale existuje také automatická kontrola implementovaná v IT softwaru Trade-S. IT kontrolou se zabírali IT specialisté auditorské společnosti. Z časového hlediska se jedná o kontrolu preventivní – zabraňuje zaúčtování nesprávné výše poplatků, a tedy se uskutečňuje v předstihu před samotným zaúčtováním.

Kontrola souvisí s významným rizikem. Cílem je zmírnit riziko, že poplatky jsou zaúčtovány v nesprávné výši. Zavedení kontroly koresponduje s tímto rizikem. Kontrola je prováděná portfolio manažerem XY, který pracuje ve společnosti 4 roky (stejně dlouho provádí tuto kontrolu). Má vystudovaný obor Bankovníctví na VŠE v Praze a před investiční společností Delta INV, a.s. pracoval u Obchodníka s cennými papíry a v bance. Z tohoto usuzujeme, že je dostatečně kompetentní k provádění kontroly. Kontrola je prováděna na měsíční bázi a v průběhu tohoto roku byla konzistentní. Kontrola je závislá na kontrole Data input (kontrola 4 očí na vložení údajů do systému – především cenných papírů a sazeb) a na automatické kontrole přepočtu systémem. Kontrola také závisí na výsledku kontroly NAV u depozitáře.

Rozhodli jsme se otestovat kontrolu za měsíc květen. Od portfoliového manažera jsme obdrželi kontrolní arch, který evidují jako podklad k provedené kontrole. Arch obsahoval datum provedení kontroly a byl náležitě podepsán. Kontrola obsahovala kontrolu vstupních dat:

- Poslední známé NAV – kontrola na portfolia fondů a na ověřenou hodnotu NAV u depozitáře.
- Procentní sazba poplatku – soulad sazby se statutem společností a se smlouvami jednotlivých AM klientů.

Následně byl propočten dle vstupních parametrů výkonnostní a obhospodařovací poplatek za každý fond a obhospodařovací poplatek za každého AM klienta. Na základě provedených postupů lze vyvodit, že kontrola je správně zavedená a implementovaná. V souvislosti s kontrolou propočtu výnosů se kontroluje i zaúčtování správné částky

pohledávky za fondy. Tato kontrola probíhá současně s kontrolou přepočtu na měsíční bázi. U rizika *Výnosů z poplatků a provizí* se potřebujeme spoléhat na kontroly, a proto je potřeba vyhodnotit, zda kontrola funguje efektivně. To se zabezpečuje prostřednictvím kontroly podkladů z provedených kontrol za další měsíce. Tento postup již nebudeme v této diplomové práci rozebírat.

5.5 Substantivní testování vybraných položek účetní závěrky

5.5.1 Výnosy

První testovanou položkou účetních výkazů jsou *Výnosy z poplatků a provizí* a také *Výnosy z úroků a podobné výnosy*. Pro přehlednost viz níže tabulku, která obsahuje rozdělení výnosů do kategorií za aktuální a minulý hospodářský rok:

Tabulka č. 13: Přehled výnosů

Druh výnosu	Řádek účetních výkazů	Analytický účet	Hodnota 31.12.201X	Hodnota 31.12.201Y
Úplata za obhospodařování	Výnosy z poplatků a provizí	717 100	62 261 859	58 029 971
Výkonnostní poplatek	Výnosy z poplatků a provizí	717 200	33 824 828	25 598 163
Úroky půjčky	Výnosy z úroků a podobné výnosy	719 100	552 588	580 293
AM clients	Výnosy z poplatků a provizí	717 300	5 130 136	1 304 276
Vstupní poplatky	Výnosy z poplatků a provizí	717 400	3 002 871	3 200 873
Suma			104 772 281	88 713 576

Zdroje: Vlastní tvorba

Rozdělení výnosů je dle jejich původu a bude použito i pro substantivní testování. V prvním řadě se zaměřím na testování poplatků za fondy, konkrétně se jedná o úplatu za obhospodařování a výkonnostní poplatek. Oba poplatky vycházejí z jednoho propočtu, a proto je budu testovat spolu. Investiční společnost účtuje výnosy na základě podkladů obdržených od fondů, které byly již auditní společností zauditované. Předpokládám proto, že podklady nejsou významně zkreslené. Tyto podklady jsem zrekonciliovala na vydané výkazy jednotlivých fondů. Z pohledu fondu se jedná o položku *Náklady na poplatky a provize* ve Výkazu zisků a ztrát jednotlivých fondů. Zkontrolované tabulky jsou uvedeny v Příloze č.3 – *Podklad pro výpočet poplatků*. Tabulka každého fondu je sestavená na shodném principu. Tabulka obsahuje:

- NAV k ultimu měsíce,

- počet podílových listů k ultimu měsíce,
- NAV na jeden podílový list k ultimu měsíce,
- úpisy a zpětné odkupy v průběhu jednotlivých měsíců,
- počet dnů v daném měsíci,
- výpočet úplaty za obhospodařování a výkonnostní poplatek.

Testování vychází z minulého roku. Hodnotu celkového NAV a celkového počtu podílových listů jsem ověřila na data ve vydané výroční zprávě předešlého roku. Všechny hodnoty korespondují s auditovanou účetní závěrkou. Postup provedeného testování fondu Artika je následující:

1. Ověřit celkové NAV uvedené v tabulce

Ověřili jsme hodnotu NAV ke konci účetního období na ocenění jednotlivých cenných papírů (testuje se v rámci testů cenných papírů v průběhu auditu fondu, který byl již zauditován). Kromě propočtu celkového NAV jsme ověřili, že celková hodnota NAV byla verifikována depozitářem společnosti každý měsíc (prostřednictvím emailové komunikace).

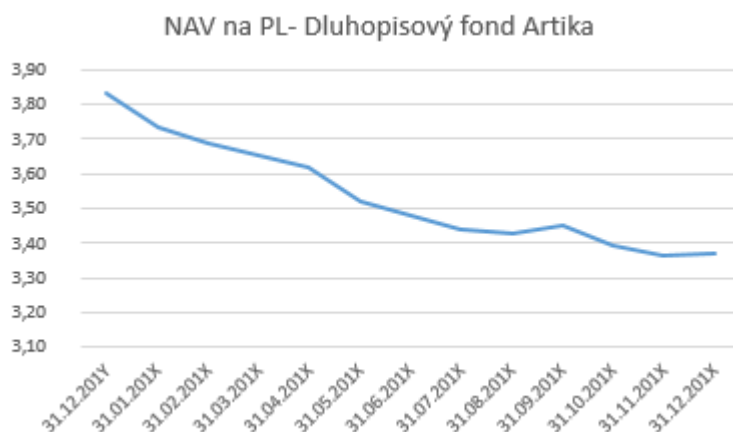
2. Kontrola počtu podílových listů:

Ověření počtu podílových listů jsem provedla rekonciliací měsíčních pohybů na databázi nákupu a prodeje. Předpoklad byl, že počet podílových listů ke konci letošního roku je ověřen auditorem, takže je základem, od kterého ověřujeme úpisy a zpětné odkupy. Po rekonciliaci měsíčních pohybů na databázi (počet podílových listů i hodnota) jsem na každém měsíci ověřila vybrané úpisy a zpětné odkupy na podpůrnou dokumentaci. Úpisy a zpětné odkupy jsem kontrolovala na bankovní výpis, který dokladuje úhradu od klienta společnosti (úpis podílového listu) nebo naopak (zpětný odkup), confirmaci o obchodě a smlouvu s klientem. Správnost confirmace byla ověřená na hodnotě za jeden podílový list, počet koupených nebo prodaných podílových listů, celková hodnota nákupu nebo prodeje a datum prodeje. Ověřila jsem taky použité NAV na jeden podílový list a soulad s tabulkou. Přepočítala jsem stav podílových listů na konci každého měsíce (přepočteno jako stav k minulému měsíci + úpisy - zpětné odkupy = stav ke konci tohoto měsíce) a porovnávala jsem vypočtené hodnoty s tabulkou od klienta (viz *Tabulka č. 15*).

3. NAV na podílový list:

Na základě předešlých 2 bodů jsem přepočetla NAV na 1 podílový list (Celkové NAV/počet podílových listů), čím jsem ověřila Sloupec "NAV" (viz *Tabulka č. 15*). Zkontrolovala jsem také, že hodnota NAV na podílový list je zveřejňovaná na webových stránkách společnosti v správné výši. Následující graf zobrazuje pohyb NAV v průběhu roku. Zveřejněný graf je konzistentní s mým.

Graf č. 1: Pohyb NAV v průběhu roku 201X

Zdroj: Vlastní tvorba

4. Počet dnů:

Zkontrolovala jsem počet dnů v jednotlivých měsících. Počet dnů je v pořádku.

5. Přepočet výkonnostního a obhospodařovacího poplatku:

Ze statutů jednotlivých fondů jsem vyexportovala procentní sazby pro výpočet poplatků (viz následující tabulka), které byly platné v průběhu celého účetního období.

Tabulka č. 14: Procentní sazby poplatků

Informace v statutu:	Poplatek (v %)	
	Výkonnostní	Obhospodařování
Artika	1,00%	3,20%
Belika	1,50%	2,50%
Calika	1,40%	1,70%

Zdroj: Vlastní tvorba (podklad ze statutů)

Tabulka č. 15: Testování poplatků – fond Artika

Dluhopisový fond Artika								
Datum	NAV	Celkové NAV	Počet podíl.listů	Úpisy (počet PL)	Zpětné odkupy (počet PL)	Počet dní	Úplata za obhospodařování (měsíční)	Výkonnostní poplatek (měsíční)
31.12.201Y	3,83	467 502 318	122 020 686					
31.01.201X	3,74	447 992 658	119 875 243	107	2 145 550	31	1 217 558	380 487
31.02.201X	3,69	439 569 983	119 194 006	125 992	807 229	28	1 079 054	337 204
31.03.201X	3,65	427 705 970	117 098 263	1 194 001	3 289 744	31	1 162 423	363 257
31.04.201X	3,62	416 642 661	115 122 904	604 642	2 580 001	30	1 095 827	342 446
31.05.201X	3,52	398 510 437	113 098 742	210 700	2 234 862	31	1 083 075	338 461
31.06.201X	3,48	381 114 285	109 508 354	207 788	3 798 176	30	1 002 383	313 245
31.07.201X	3,44	373 386 530	108 557 391	77 773	1 028 736	31	1 014 793	317 123
31.08.201X	3,43	357 180 275	104 098 293	1 138 295	5 597 393	31	970 747	303 359
31.09.201X	3,45	352 024 558	101 983 703	1 093 783	3 208 373	30	925 873	289 335
31.10.201X	3,40	342 272 568	100 790 498	305 015	1 498 220	31	930 231	290 697
31.11.201X	3,36	337 245 205	100 238 740	121 215	672 973	30	887 001	277 188
31.12.201X	3,37	337 497 573	100 145 982	10 220	102 978	31	917 254	286 642
Total	3,54	390 665 001	110 133 293	5 089 531	26 964 235	365	12 286 219	3 839 443

Auditní ověřování							
Počet PL výpočet	Rozdíl	Kontrola NAV na PL	Rozdíl	Výkonnostní poplatek výpočet	Rozdíl	Poplatek za obhospodařování výpočet	Rozdíl
119 875 243	-	3,74	-	380 487	-	1 217 558	-
119 194 006	-	3,69	-	337 204	-	1 079 054	-
117 098 263	-	3,65	-	363 257	-	1 162 423	-
115 122 904	-	3,62	-	342 446	-	1 095 827	-
113 098 742	-	3,52	-	338 461	-	1 083 075	-
109 508 354	-	3,48	-	313 245	-	1 002 383	-
108 557 391	-	3,44	-	317 123	-	1 014 793	-
104 098 293	-	3,43	-	303 359	-	970 747	-
101 983 703	-	3,45	-	289 335	-	925 873	-
100 790 498	-	3,40	-	290 697	-	930 231	-
100 238 740	-	3,36	-	277 188	-	887 001	-
100 145 982	-	3,37	-	286 642	-	917 254	-

Zdroj: Vlastní tvorba

Výpočet výkonnostního poplatku a poplatku za obhospodařování představuje součin celkové NAV k ultimu měsíce a procentní sazby poplatku po zohlednění časového hlediska. *Žlutá tabulka č. 15* znázorňuje měsíční propočty poplatků. Z tabulky lze usoudit, že výnosy z poplatků v souvislosti s fondem Artika nejsou významně zkresleny. Tento auditní postup jsem aplikovala také na ostatní fondy. Výnosy ve všech fondech jsou ve správné výši, respektive nejsou významně zkresleny. Úplnost poplatků uvedených v tabulce klienta, jsem ověřila rekonsiliací na hlavní knihu společnosti.

6. Kromě výnosů lze ověřit na tabulce obdržené od klienta i *Pohledávky za fondy*. V příloze č. 3 jsou zažlucená pole, která nebyla do konce účetního období uhrazena fondem. Pohledávka za fond Artika a Calika je za poplatky z posledních dvou měsíců. Pohledávka za fond Belika je v souvislosti s neuhrazenými poplatky za poslední kvartál účetního období. Přehled pohledávek zobrazuje následující tabulka:

Tabulka č. 16: Pohledávky za fondy

Fond	Pohledávka (obhospodařovací poplatek)	Pohledávka (výkonnostní poplatek)	Celková pohledávka za fondem
Artika	1 804 255	563 830	2 368 084
Belika	6 476 839	3 886 103	10 362 943
Calika	4 587 976	2 752 785	7 340 761
Celková pohledávka	12 869 070	7 202 718	20 071 788

Zdroj: Vlastní tvorba

Zkontrolovala jsem smluvní dokumentaci i statuty fondů a zjistila jsem, že pohledávky jsou vykázány v souladu s podpůrnou dokumentací a ve správné výši. Zkontrolovala jsem také soulad pohledávek se závazky v hlavní knize jednotlivých fondů (předpoklad, že fondy jsou auditované také mnou). Pohledávky nejsou významně zkresleny.

Dalším výnosem, který je uveden v *Tabulce č. 13*, je úrok z půjčky se spřízněnou stranou ve výši 552 588 Kč. Úvěr je poskytnutý sesterské společnosti Alfa-F, a.s. Úroková procentní sazba je dle smluvní dokumentace 3,65 %. Úrok se připisuje jednou ročně a výpočet vychází z hodnoty dluhu ke konci předešlého účetního období. Ověřila jsem na bankovní výpis, že úrok byl řádně zaplacen. Od protistrany jsme obdrželi potvrzení o výši pohledávky. Zůstatky zaslané na confirmaci souhlasila s vykázanou hodnotou. Propočtli

jsme na základě úvěrové smlouvy úrok za auditované účetní období. Propočet ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 17: Ověření úroků z půjčky

Balance k 31.12. loňské období	Úrok vypočten	Úrok zaúčtován	Rozdíl	Výsledek
15 090 920	550 819	552 588	1 769	OK, nevýznamný rozdíl

Zdroj: Vlastní tvorba

Úroky není potřeba extrapolovat, protože se vykazují na samostatném řádku finančních výkazů. Rozdíl mezi mým výpočtem a zaúčtovanou částkou je nevýznamný. Úroky nejsou významně zkresleny.

Další položka k ověření jsou výnosy z poplatků za obhospodařování AM klientů v souhrnné výši 5 130 136 Kč. Od klienta jsem obdržela tabulku s výpočtem úplaty za obhospodařování (viz *Tabulka č. 18*). Investiční společnost obhospodařovala v tomto roce 14 klientů. K 1.1.201X uzavřela společnost smlouvy se čtyřmi novými zákazníky, kteří ihned do společnosti vložili peníze.

Tabulka č. 18: Výpočet poplatků – AM klienti

Jméno klienta	Číslo smlouvy	Hodnota portfolia 31.12.201X	Hodnota portfolia 31.12.201Y	Průměrná hodnota portfolia	Úplata
Klient 1	11 892	6 421 113	8 097 987	7 630 981	68 679
Klient 2	11 321	2 297 973	-	3 476 918	20 862
Klient 3	11 083	9 802 873	11 187 692	10 839 321	97 554
Klient 4	11 082	29 837 762	-	22 980 372	275 764
Klient 5	11 483	757 582	1 010 298	1 082 983	6 498
Klient 6	11 243	9 707 013	13 987 922	12 089 732	108 808
Klient 7	11 762	5 432 643	-	5 997 986	53 982
Klient 8	11 229	1 979 732	4 398 679	3 287 683	19 726
Klient 9	11 972	13 123 875	14 868 720	15 976 987	191 724
Klient 10	11 257	36 246 519	37 098 792	38 986 198	584 793
Klient 11	11 374	86 369 826	92 981 643	95 569 201	1 433 538
Klient 12	11 592	89 689 861	95 214 278	98 286 729	1 474 301
Klient 13	11 028	11 820 374	18 768 637	15 786 322	189 436
Klient 14	11 032	32 948 792	-	40 298 123	604 472
Suma		336 435 938	297 614 648		5 130 136

Zdroj: Vlastní tvorba

Postup provedeního testování fondu je následující:

1. Ověření hodnot portfolií k 31.12.201Y (loňský rok)

Zkontrolovala jsem, že zůstatky ke konci loňského roku souhlasí s hodnotami vykázanými v loňské účetní závěrce.

2. Ověření hodnot portfolií k 31.12.201X (letošní rok)

Ověřila jsem hodnoty, které společnost obhospodařuje v souvislosti s AM klienty a vykazuje na podrozvaze na portfolia jednotlivých klientů evidovaných v systému Trade-S. Výsledkem rekonciliace nejsou žádné rozdíly. Ověřila jsem, že každý AM klient obdržel výpis svého majetkového účtu ke konci auditovaného období. Předpokládám, že ze strany klienta probíhá kontrola majetku, který svěřil investiční společnosti. Prošla jsem klientské stížnosti společnosti. Společnost neobdržela od AM klientů v průběhu roku žádnou stížnost. Ověřila jsem, že portfolio bylo ke konci období zrekonciliováno na podklad od depozitáře. Depozitář také verifikoval výši poplatků.

3. Noví klienti v letošním roce

U nových 4 zákazníků jsem ověřila, zda byla podepsána smlouva o obhospodařování majetku a vyplněn a vyhodnocen investiční dotazník. Smlouvy klientů jsou v souladu se zákonnými požadavky. Ověřila jsem, že strategie vyhodnocená v investičním dotazníku koresponduje se strategií ve smlouvě a v systému Trade-S. Smlouvy ostatních klientů vedeme v auditním spisu loňského období.

4. Ověření průměrného portfolia

Hodnotu průměrného portfolia jsme si ověřili v systému Trade-S. Na 3 vybraných měsících (leden, duben a listopad) jsem ověřila, že výpisy zaslané klientům jsou ve stejné výši jako stavy ke konci měsíců v systému Trade-S. U jednoho vybraného zákazníka jsem vyžádala pohyb portfolia v průběhu roku a přepočítala jsem průměrnou hodnotu. Nevznikl žádný rozdíl. Průměr portfolia je vypočten automaticky systémem. V návaznosti na IT audit, který výpočet kontroloval, se můžu spolehnout na správnost výpočtu. Správnost dat v portfoliu, respektive cen jednotlivých cenných papírů, je ověřena v rámci testu cenných papírů. Na základě zmíněných faktů, považuji podkladovou tabulku klienta za správnou (kromě sloupce *Úplata*). Úplnost byla otestována k 31.12.201X v rámci rekonciliace na podrozvahové analytické účty k hlavní knize.

5. Ověření poplatku za obhospodařování

Ke všem klientům jsem přidělila procentní sazbu poplatku na základě sazebníku uvedeného na webových stránkách společnosti. Ověřila jsem, že ve smlouvě není stanovena jiná přírážka. Smlouva každého zákazníka odkazuje na aktuální sazebník. Níže uvedený sazebník se neměnil již od počátku společnosti.

Tabulka č. 19- Sazebník poplatků- AM klienti

Sazebník	
Průměrná hodnota portfolia	Úplata v %
0 - 5 000 000 Kč	0,60%
5 000 001 - 15 000 000 Kč	0,90%
15 000 001 - 35 000 000 Kč	1,20%
35 000 0001 +	1,50%

Zdroj: Vlastní tvorba

Úplata je vypočtená jako součin průměrné hodnoty portfolia a procentní sazby. Ověření zobrazuje *Tabulka č. 20*. Společnost vykazuje poplatky za AM klienty ve správné výši.

Tabulka č. 20 – Ověření poplatků (AM klienti)

Jméno klienta	Číslo smlouvy	Průměrná hodnota portfolia	Úplata za obhospodařování	Úplata na základě sazebníka	Úplata výpočet	Rozdíl
Klient 1	11 892	7 630 981	68 679	0,90%	68 679	-
Klient 2	11 321	3 476 918	20 862	0,60%	20 862	-
Klient 3	11 083	10 839 321	97 554	0,90%	97 554	-
Klient 4	11 082	22 980 372	275 764	1,20%	275 764	-
Klient 5	11 483	1 082 983	6 498	0,60%	6 498	-
Klient 6	11 243	12 089 732	108 808	0,90%	108 808	-
Klient 7	11 762	5 997 986	53 982	0,90%	53 982	-
Klient 8	11 229	3 287 683	19 726	0,60%	19 726	-
Klient 9	11 972	15 976 987	191 724	1,20%	191 724	-
Klient 10	11 257	38 986 198	584 793	1,50%	584 793	-
Klient 11	11 374	95 569 201	1 433 538	1,50%	1 433 538	-
Klient 12	11 592	98 286 729	1 474 301	1,50%	1 474 301	-
Klient 13	11 028	15 786 322	189 436	1,20%	189 436	-
Klient 14	11 032	40 298 123	604 472	1,50%	604 472	-
Suma			5 130 136			

Zdroj: Vlastní tvorba

Poslední položkou v rámci testování výnosů jsou vstupní poplatky. Vstupní poplatky budeme testovat detailním testem věcné správnosti. Obdržela jsem rozpad analytického účtu 717400. Při zohlednění velikosti testované populace (3 002 871 Kč), významného rizika bez spolehnutí se na kontroly a prováděcí významnosti budeme testovat 4 vzorky.

Tabulka č. 21 – Položky vybrané k testování

Klient #	Deal ticket	Datum	Jméno zákazníka	Smlouva	Hodnota vkladu	Vstupní poplatek
87135	137782	23.5.201X	Alexandra K.	8713523	86 000	1 290
87296	139874	29.8.201X	Martin B.	8729629	190 200	2 850
87629	136294	13.2.201X	Monika P.	8762913	25 910	390
87162	132114	2.6.201X	Klaudia L.	8716202	90 000	1 350

Zdroj: Výběr z rozpadu analytického účtu 717400

Tabulka č. 22 – Ověření vstupních poplatků

Zaúčtovaná částka			Smlouva		výpočet		výpočet		výpočet		výpočet	
Klient	Vklad	Poplatek	Smlouva	Poplatek	Soulas smlouvy se zápisy?	Souhlasí vklad na deal ticket?	Poplatek	Rozdíl	Bankovní výpis	Zaplateno	Rozdíl	Výsledek
87135	86 000	1 290	8713523	1,50%	Ano	Ano	1 290	-	134/201X	87 290	-	OK, viz extrapolaci
87296	190 200	2 850	8729629	1,50%	Ano	Ano	2 853	3	201/201X	193 053	-	OK, viz extrapolaci
87629	25 910	390	8762913	1,50%	Ano	Ano	389	1	12/201X	26 299	-	OK, viz extrapolaci
87162	90 000	1 350	8716202	1,50%	Ano	Ano	1 350	-	153/201X	91 350	-	OK, viz extrapolaci
Testovaná hodnota		5 880					Celkový rozdíl	4				
							Celková populace	3 002 871				
							Testovaná populace	5 880				
							Extrapolovaný rozdíl	2 222	OK, nevýznamná hodnota			

Zdroj: Vlastní tvorba

Ověřila jsem správnost údajů uvedených v rozpadu účtu na smluvní dokumentaci. Ze smlouvy a deal ticketu jsem zjistila procentní sazby vstupních poplatků. Zkontrolovala jsem, že hodnota vkladu a poplatku koresponduje s hodnotami uvedenými na deal ticketu. Ověřila jsem platbu vkladu spolu s poplatkem. Výpočet vstupního poplatku je založen na součinu vkladu zákazníka a procentní sazby. Ověřila jsem správnost kalkulace. V průběhu testování byl zjištěn celkový rozdíl 4 Kč. Tento rozdíl souvisí jen s testovanou populací. Pro celkové zhodnocení identifikované nesprávnosti, musíme chybu extrapolovat na celkovou populaci. Extrapolovaná chyba je ve výši 2 222 Kč a je nevýznamná. Vstupní poplatky nejsou významně zkresleny.

5.5.2 Daně

Daně jsou závislé na úsudku klienta, proto je potřeba se jim věnovat. V souvislosti s daní je potřeba ověřit:

- zaplacené zálohy na daň z příjmů,
- náklad na daň z příjmů,
- závazky za správci daně.

Na základě posledního daňového přiznání nebyla účetní jednotka povinna platit zálohy za daň z příjmů, protože si uplatňovala poslední možný rok daňovou ztrátu minulých let. V tomto roce uhradila zálohy na daň z příjmů ve výši 14,445 mil. Kč. Ověřila jsem zálohy dobrovolně uhrazené investiční společností na 3 bankovní výpisy. Částka zaúčtována v hlavní knize koresponduje s platbami finančnímu úřadu.

Další ověřovaná položka je náklad na daň z příjmů. Obdržela jsem od společnosti její kalkulaci daně. Kalkulace byla ověřena daňovými specialisty auditorské společnosti. Nebyl identifikován významný rozdíl oproti zaúčtované částce. Na základě těchto poznatků jsem provedla rekongiliaci daňového závazku. Smyslem rekongiliace je stanovit očekávanou hodnotu konečného zůstatku na závazku a porovnat ho s hodnotou, která je zaúčtována v hlavní knize. Očekávaný zůstatek závazku jsem vypočetla jako součet počátečního zůstatku závazku a kalkulované daně za rok 201X, od kterého jsem následně odečetla uhrazené zálohy na dani z příjmů. Rekongiliace je zobrazená v následující tabulce.

Tabulka č. 23 – Rekondiliace daňového záväzku

Výpočet daně		
Počáteční zůstatek	-	<i>kontrola na stav ke konci loňského období</i>
Poskytnuté zálohy	14 445 034	<i>kontrola na bankovní výpis</i>
Daň za 201X	13 274 911	<i>zaúčtován, souhlasí s kalkulací daně</i>
Očekávaný zůstatek	- 1 170 123	<i>přeplatek na dani</i>
Konečný zůstatek	13 274 911	<i>zaúčtován</i>
Rozdíl	14 445 034	CHYBA

Zdroje: Vlastní tvorba

Zjistila jsem, že společnost nezapočetla uhrazené zálohy s daňovým závazkem. Závazek by neměl být vůbec vykázán. Hodnota pohledávky za správci daně měla být ve výši 1,17 mil. Kč. Společnost si vykázáním nafoukla aktiva i pasiva o 14 mil. Kč. Nález byl komunikován společnosti, která se rozhodla položky proúčtovat. V případě, že by společnost nechala vykázané hodnoty v původní výši, mělo by to dopad na výrok, protože se jedná o významnou částku, která několikanásobně převyšuje stanovenou významnost.

5.5.3 Rezervy

Poslední ověřovanou položkou, které se budu věnovat, jsou Rezervy. Společnost má zaúčtovanou Rezervu na nevyčerpanou dovolenou je výši 752 678 Kč. Jinou rezervu společnost nevykazuje. Z povahy společnosti a ze zjištění v průběhu auditu neočekávám kromě zmíněné rezervy, žádnou jinou rezervu. Ověřila jsem, zda společnost nemusí tvořit Rezervu na soudní spory. Obdržela jsem confirmaci od právní kanceláře ohledně aktuálních soudních sporů nebo sporů, které by se mohli odehrát v souvislosti s událostmi, které se již odehrály. Právní kancelář potvrdila, že společnost není aktivním ani pasivním účastníkem žádného soudního sporu.

Pro ověření Rezervy na nevyčerpanou dovolenou, jsem vyžádala od mzdové účetní kalkulaci rezervy. Ověřila jsem, že počet zaměstnanců koresponduje s údaji, které byly použité v rámci testování mzdových nákladů a s údaji uvedenými ve mzdové agendě společnosti. Na třech vybraných zaměstnancích (kód 4126, 4134 a 4143) jsem ověřila hodinovou mzdu a přenášené dny dovolené do dalšího roku na výplatní pásce za Prosinec 201X. Hodnoty korespondují s příloženou tabulkou od mzdové účetní. U těchto vybraných

zaměstnanců jsem taky ověřila denní úvazek. Nebyly zjištěny žádné nedostatky. Na základě ověření správnosti na třech zaměstnancích se spolehnu na správnost celé tabulky. Úplnost jsem ověřila rekonsiliací tabulky na hlavní knihu (viz v tabulce níže). Posledním krokem je ověření výpočtu rezervy. Vypočetla jsem denní mzdu jako násobek hodinové mzdy a denního úvazku jednotlivých zaměstnanců (viz první sloupec zelené části tabulky). Následně jsem vypočetla celkovou hodnotu rezervy na nevyčerpanou dovolenou jednotlivých zaměstnanců jako součin denní mzdy, počtu dní nevyčerpané dovolené a koeficientu 1,34. Koeficient zohledňuje sociální a zdravotní pojištění, které je hrazené zaměstnavatelem a musí být zohledněno v rezervě. Vypočtená částka souhlasí se zaúčtovanou částkou v hlavní knize. Ověřila jsem taky, že hodnota tvorby a rozpuštění rezerv ve výkaze zisků a ztrát koresponduje s meziročním pohybem na rozvaze. Ověření rezervy je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka č. 24 – Kalkulace rezervy na nevyčerpanou dovolenou

Kalkulace klienta					Auditní testování		
Kód zaměstnance	Hodinová mzda	Denní úvazek	Dni dovolené	Rezerva na dovolenou	Denní mzda	Celková hodnota dovolené	Rozdíl
4111	288	4	16	24 656	1 150	24 656	-
4117	500	6	27	108 540	3 000	108 540	-
4118	381	4	15	30 653	1 525	30 653	-
4125	1 049	8	-	-	8 392	-	-
4126	106	8	3	3 417	850	3 417	-
4127	269	4	9	12 965	1 075	12 965	-
4129	313	8	12	40 200	2 500	40 200	-
4131	250	8	-	-	2 000	-	-
4134	200	8	4	8 576	1 600	8 576	-
4139	488	8	2	10 452	3 900	10 452	-
4140	406	8	8	34 840	3 250	34 840	-
4141	313	8	12	40 200	2 500	40 200	-
4143	375	8	19	76 380	3 000	76 380	-
4145	550	6	5	22 110	3 300	22 110	-
4148	938	8	13	130 650	7 500	130 650	-
4149	281	8	-	-	2 250	-	-
4150	1 300	8	15	209 040	10 400	209 040	-
				Kalkulace	752 678	752 678	
				Hlavní kniha	752 678		
				Rozdíl	-		OK, bez rozdílů

Zdroje: Vlastní tvorba

Závěr

Diplomová práce byla zaměřená na proces auditu účetní závěrky společnosti. Cílem této práce bylo aplikovat teoretické znalosti z teoretické části na konkrétní případ z praxe. Audit účetní závěrky byl proveden na investiční společnosti Delta INV, a.s. V teoretické části jsem poukázala na důležité aktivity, které musí auditor v průběhu auditu provést. Audit je vykonáván v souladu s mezinárodními standardy ISA, na základě kterých nastavuje své auditorské postupy. Výsledkem práce auditora je vydání Zprávy auditora, která obsahuje výrok auditora.

Na začátku praktické části uvádím základní informace o investiční společnosti Delta INV, a.s. Následně se zaměřuji na vyhodnocení rizika zakázky před přijetím a předběžné plánovací procedury. V rámci předběžných plánovacích procedur jsem stanovila významnost, vypracovala jsem analytické review, provedla zhodnocení identifikovaných rizik a souvisejících tvrzení, vypracovala plán pro testování jednotlivých položek a vyhodnotila jsem položky vyňaté z testování. Po uzavření fáze plánování, jsem se zaměřila na ověření jednotlivých vybraných položek účetních výkazů. Ověřila jsem výnosy, rezervy a položky související s daní z příjmů.

Praktická část diplomové práce se zaměřuje jen na určitou část auditu, a proto nelze jednoznačně vyvodit závěry auditu. S ohledem na testované položky, u kterých jsem v průběhu ověřování nezjistila významné nedostatky, lze uvést, že nejsou významně zkresleny. Jedinou výjimkou byla daň z příjmu. Identifikovala jsem zaúčtování závazku za správcem daně a zálohy za daň z příjmu v nesprávné výši. Nedostatek byl v průběhu auditu napraven. Neidentifikovala jsem žádné nedostatky, které by vedly k modifikaci výroku auditora. V praktické části jsem neověřovala účetní výkazy ani jsem neprováděla závěrečné auditní procedury. Ověřované položky v rámci praktické části jsou jen malou částí v porovnání s reálným průběhem auditu, a proto by nebylo vhodné ověřovat výkazy ani vyvozovat celkový závěr k auditu. Zpracování auditu vybrané společnosti bylo pro mě velkým přínosem.

6 Seznam použité literatury a zdroje

Knihy

1. MÜLLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing*. Vydání 2. přepracované. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017. ISBN 978-80-245-2233-3.
2. MULLEROVÁ, Libuše a Vladimír KRÁLÍČEK. *Auditing pro manažery, aneb, Jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním auditorem*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 92. ISBN 978-80-7552-768-4.
3. RICCHIUTE, David N. *Audit*. Praha: Victoria Publishing, 1994, s. 792. ISBN 80-85605-86-4.
4. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Základy auditu*. Vydání 2. přepracované. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 179. ISBN 80-210-4168-4.
5. ARENS, Alvin A., Randal J. ELDER a Mark S. BEASLEY. *Auditing and assurance services: an integrated approach*. Fifteenth edition. Boston: Pearson, [2014], s.862. ISBN 978-0-13-312563-4..

Elektronické zdroje

1. ŠTEPÁN, Michal. *Auditor: Rezervy* [online]. (10/2017), [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5099/casopis-auditor-c10-2017.pdf>
2. BEZDĚKOVÁ, Anna. *Auditor: Možná zkreslení při auditu významných odhadů* [online]. (7/2018), s.6-7 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5523/2018-auditor-07.pdf>
3. KULHAVÝ, Pavel. *Auditor: Výnosy* [online]. (10/2017), [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5099/casopis-auditor-c10-2017.pdf>

Zákony, směrnice a další předpisy

1. Mezinárodní auditorské standardy (přijaté KAČR)- jednotlivé standardy
2. KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek: druhé vydání*. Praha, 2010. ISBN 978-80-86679-12-9.
3. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

7 Seznam tabulek, grafů a obrázků

Graf č. 1: Pohyb NAV v průběhu roku 201X

Obrázek č. 1: Zdroje informací

Obrázek č. 2: Procesní mapa

Obrázek č. 3: Postupy vyhodnocení rizik

Obrázek č. 4: Časová os

Obrázek č. 5: Procesní mapa Výnosů

Tabulka č. 1: Interval přiměřených procentních sazeb pro stanovení významnosti

Tabulka č. 2: Stanovení významnosti

Tabulka č. 3: Formulář vyhodnocení rizika zakázky

Tabulka č. 4: Stanovení významnosti

Tabulka č. 5: Scoping – aktiva a pasiva

Tabulka č. 6: Scoping – položky Výkazu zisků a ztrát

Tabulka č. 7: Vyhodnocení rizik – Aktiva

Tabulka č. 8: Vyhodnocení rizik – Pasiva a podrozvaha

Tabulka č. 9: Vyhodnocení rizik – Výnosy a náklady

Tabulka č. 10: Scoped out položky

Tabulka č. 11: Analytické review – Aktiva

Tabulka č. 12: Analytické review – Pasiva, podrozvaha a Výkaz zisků a ztrát

Tabulka č. 13: Přehled výnosů

Tabulka č. 14: Procentní sazby poplatků

Tabulka č. 15: Testování poplatků – fond Artika

Tabulka č. 16: Pohledávky za fondy

Tabulka č. 17: Ověření úroků z půjčky

Tabulka č. 18: Výpočet poplatků – AM klienti

Tabulka č. 19- Sazebník poplatků- AM klienti

Tabulka č. 20 – Ověření poplatků (AM klienti)

Tabulka č. 21 – Položky vybrané k testování

Tabulka č. 22 – Ověření vstupních poplatků

Tabulka č. 23 – Rekondiliace daňového závazku

Tabulka č. 24 – Kalkulace rezervy na nevyčerpanou dovolenou

8 Přílohy

8.1 Příloha č.1 – Tvrzení

Tvrzení související se skupinou transakcí (nákladové a výnosové účty) – zkr. T

- Úplnost (T)
- Výskyt (T)
- Správné období (T)
- Správnost (T)
- Klasifikace (T)

Tvrzení související se zůstatky na konci období (rozvahové účty) – zkr. Z

- Práva a povinnosti (Z)
- Úplnost (Z)
- Existence (Z)
- Ocenění a alokace (Z)

Tvrzení související s údaji zveřejňovanými (prezentace) v účetní závěrce – zkr. (P)

- Výskyt, práva a povinnosti (P)
- Úplnost (P)
- Klasifikace a srozumitelnost (P)
- Správnost a ocenění (P)

8.2 Příloha č. 2 – Výkazy společnosti (v Kč)

AKTIVA					
Čís. pol.		Běžné účetní období			Minulé úč. období
		Brutto	Úprava	Netto	
1.	Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank	-	-	-	-
2.	Státní bezkupónové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování	-	-	-	-
3.	Pohledávky za bankami a družstevními záložnami	83 193 476	-	83 193 476	74 391 323
4.	Pohledávky za nebankovními subjekty	12 980 300	-	12 980 300	15 090 920
5.	Dluhové cenné papíry	-	-	-	-
6.	Akcie, podílové listy a ostatní podíly	-	-	-	-
7.	Účasti s podstatným vlivem	-	-	-	-
8.	Účasti s rozhodujícím vlivem	-	-	-	-
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek	2 238 500	447 700	1 790 800	1 566 950
	a) goodwill	-	-	-	-
	b) ostatní	2 238 500	447 700	1 790 800	1 566 950
10.	Dlouhodobý hmotný majetek	3 512 700	1 509 302	2 003 398	2 687 866
	a) pozemky a budovy pro provozní činnost	-	-	-	-
	b) ostatní	3 512 700	1 509 302	2 003 398	2 687 866
11.	Ostatní aktiva	35 468 370	-	35 468 370	21 038 132
12.	Pohledávky z upsaného základního kapitálu	-	-	-	-
13.	Náklady a příjmy příštích období	325 737	-	325 737	549 832
14.	Aktiva celkem	137 719 083	1 957 002	135 762 081	115 325 023

PASIVA			
Čís. pol.		Běžné účetní období	Minulé účetní období
1.	Závazky vůči bankám, družstevním záložnám	-	-
2.	Závazky vůči klientům - členům družstevních záložen	-	-
3.	Závazky z dluhových cenných papírů	-	-
4.	Ostatní pasiva	16 997 257	2 843 768
5.	Výnosy a výdaje příštích období	-	-
6.	Rezervy	752 678	542 981
	a) na důchody a podobné závazky	-	-
	b) na daně	-	-
	c) ostatní	752 678	542 981
7.	Podřízené závazky	-	-
8.	Základní kapitál	30 000 000	30 000 000
	v tom: splacený základní kapitál	30 000 000	30 000 000
9.	Emisní ážio	-	-
10.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	6 829 000	6 829 000
	a) povinné rezervní fondy a rizikové fondy	-	-
	b) ostatní rezervní fondy	6 829 000	6 829 000
	c) ostatní fondy ze zisku	-	-
11.	Rezervní fond na nové ocenění	-	-
12.	Kapitálové fondy	-	-
13.	Oceňovací rozdíly	-	-
14.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období	5 109 274	1 174 965
15.	Zisk nebo ztráta za účetní období	76 073 873	73 934 309
16.	Pasiva celkem	135 762 081	115 325 023

Výsledovka			
Číslo položky		Běžné účetní období	Minulé účetní období
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy	552 588	580 293
2.	Náklady na úroky a podobné náklady	-	-
3.	Výnosy z akcií a podílů	-	-
4.	Výnosy z poplatků a provizí	104 219 693	88 133 283
5.	Náklady na poplatky a provize	- 76 456	- 160 901
6.	Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	29 380	- 10 382
7.	Ostatní provozní výnosy	-	-
8.	Ostatní provozní náklady	-	- 15 980
9.	Správní náklady	- 14 258 407	- 13 809 022
a)	náklady na zaměstnance	- 12 450 744	- 11 899 735
aa)	mzdy a platy	- 9 157 010	- 8 540 112
ab)	sociální a zdravotní pojištění	- 3 150 642	- 2 983 094
ac)	ostatní sociální náklady	- 143 092	- 376 529
b)	ostatní správní náklady	- 1 807 663	- 1 909 287
10.	Rozpuštění rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	-	-
11.	Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	- 908 318	- 934 184
a)	odpisy hmotného majetku	- 684 468	- 710 334
b)	odpisy nehmotného majetku	- 223 850	- 223 850
12.	Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	-	-
13.	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	-	-
14.	Rozpuštění opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	-	-
15.	Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem, tvorba a použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	-	-
16.	Rozpuštění ostatních rezerv	542 981	678 203
17.	Tvorba a použití ostatních rezerv	- 752 678	- 542 981
18.	Podíl na ziscích nebo ztrátách účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem	-	-
19.	Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním	89 348 784	73 934 309
20.	Daň z příjmů	13 274 911	-
21.	Zisk nebo ztráta za účetní období po zdanění	76 073 873	73 934 309

Čís.položky	Podrozvahové položky	Běžné účetní období	Minulé účetní období
1.	Poskytnuté přísliby a záruky	-	-
2.	Poskytnuté zástavy	-	-
3.	Pohledávky ze spotových operací	-	-
4.	Pohledávky z pevných termínových operací	-	-
5.	Pohledávky z opcí	-	-
6.	Odepsané pohledávky	-	-
7.	Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení z toho: cenné papíry	-	-
8.	Hodnoty předané k obhospodařování z toho: cenné papíry	-	-

Čís.položky	Podrozvahové položky	Běžné účetní období	Minulé účetní období
1.	Přijaté přísliby a záruky	-	-
2.	Přijaté zástavy a zajištění	-	-
3.	Závazky ze spotových operací	-	-
4.	Závazky z pevných termínových operací	-	-
5.	Závazky z opcí	-	-
6.	Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení z toho: cenné papíry	-	-
7.	Hodnoty převzaté k obhospodařování z toho: cenné papíry	2 837 792 251	2 644 420 136
		2 802 944 717	2 597 190 112

8.3 Příloha č. 3 – Podklad pro výpočet poplatků

Dluhopisový fond Artika								
Datum	NAV	Celkové NAV	Počet PL	Úpisy (počet PL)	Zpětný odkup (počet PL)	Počet dní	Mesační Úplata za obhospodařování	Mesační Výkonnostní poplatek
31.12.201Y	3,83	467 502 318	122 020 686					
31.01.201X	3,74	447 992 658	119 875 243	107	2 145 550	31	1 217 558	380 487
31.02.201X	3,69	439 569 983	119 194 006	125 992	807 229	28	1 079 054	337 204
31.03.201X	3,65	427 705 970	117 098 263	1 194 001	3 289 744	31	1 162 423	363 257
31.04.201X	3,62	416 642 661	115 122 904	604 642	2 580 001	30	1 095 827	342 446
31.05.201X	3,52	398 510 437	113 098 742	210 700	2 234 862	31	1 083 075	338 461
31.06.201X	3,48	381 114 285	109 508 354	207 788	3 798 176	30	1 002 383	313 245
31.07.201X	3,44	373 386 530	108 557 391	77 773	1 028 736	31	1 014 793	317 123
31.08.201X	3,43	357 180 275	104 098 293	1 138 295	5 597 393	31	970 747	303 359
31.09.201X	3,45	352 024 558	101 983 703	1 093 783	3 208 373	30	925 873	289 335
31.10.201X	3,40	342 272 568	100 790 498	305 015	1 498 220	31	930 231	290 697
31.11.201X	3,36	337 245 205	100 238 740	121 215	672 973	30	887 001	277 188
31.12.201X	3,37	337 497 573	100 145 982	10 220	102 978	31	917 254	286 642
Total	3,54	390 665 001	110 133 293	5 089 531	26 964 235	365	12 286 219	3 839 443

Akciový fond Belika								
Datum	NAV	Celkové NAV	Počet podíl.lístů	Úpisy (počet podílových listů)	Zpětný odkup (počet podílových listů)	Počet dní	Mesační Úplata za obhospodařování	Mesační Výkonnostní poplatek
31.12.201Y	9,04	887 220 895	98 097 768					
31.01.201X	9,16	895 437 472	97 762 909	852 768	1 187 627	31	1 901 271	1 140 763
31.02.201X	9,18	899 544 380	98 010 972	381 092	133 029	28	1 725 154	1 035 092
31.03.201X	9,23	911 171 452	98 762 837	1 408 622	656 757	31	1 934 679	1 160 807
31.04.201X	9,35	927 735 460	99 273 029	2 083 091	1 572 899	30	1 906 306	1 143 783
31.05.201X	9,42	942 832 885	100 138 690	1 593 081	727 420	31	2 001 905	1 201 143
31.06.201X	9,43	952 447 916	101 011 899	927 086	53 877	30	1 957 085	1 174 251
31.07.201X	9,46	963 779 527	101 892 723	1 198 203	317 379	31	2 046 381	1 227 829
31.08.201X	9,51	978 975 000	102 987 019	2 322 974	1 228 678	31	2 078 646	1 247 187
31.09.201X	9,52	997 986 090	104 876 912	3 829 871	1 939 978	30	2 050 656	1 230 394
31.10.201X	9,57	1 006 606 694	105 188 711	897 766	585 967	31	2 137 316	1 282 389
31.11.201X	9,57	1 017 357 514	106 315 971	1 797 300	670 040	30	2 090 461	1 254 276
31.12.201X	9,72	1 059 236 090	108 920 864	3 927 862	1 322 969	31	2 249 063	1 349 438
Total	9,40	956 948 567	101 787 716	21 219 716	10 396 620	365	24 078 922	14 447 353

Vyvážený fond Calika								
Datum	NAV	Celkové NAV	Počet podíl.lístů	Úpisy (počet podílových listů)	Zpětný odkup (počet podílových listů)	Počet dní	Mesační Úplata za obhospodařování	Mesační Výkonnostní poplatek
31.12.201Y	8,17	992 082 275	121 382 929					
31.01.201X	8,09	993 979 810	122 936 630	1 862 026	308 325	31	2 110 505	1 266 303
31.02.201X	8,03	995 708 389	123 944 711	1 297 398	289 318	28	1 909 578	1 145 747
31.03.201X	7,98	1 001 604 861	125 531 203	1 803 730	217 238	31	2 126 695	1 276 017
31.04.201X	7,93	1 006 778 981	127 037 103	2 973 921	1 468 021	30	2 068 724	1 241 234
31.05.201X	7,89	1 015 558 094	128 663 178	2 298 739	672 664	31	2 156 322	1 293 793
31.06.201X	7,75	1 022 403 394	131 987 392	4 721 292	1 397 078	30	2 100 829	1 260 497
31.07.201X	7,83	1 033 346 648	131 982 737	138 492	143 147	31	2 194 092	1 316 455
31.08.201X	7,85	1 044 444 469	132 973 921	1 092 709	101 525	31	2 217 656	1 330 594
31.09.201X	7,79	1 050 847 282	134 929 632	2 987 390	1 031 679	30	2 159 275	1 295 565
31.10.201X	7,84	1 066 772 963	136 036 055	1 547 209	440 786	31	2 265 066	1 359 040
31.11.201X	7,95	1 091 371 380	137 292 093	1 497 012	240 974	30	2 242 544	1 345 526
31.12.201X	7,92	1 104 622 651	139 472 972	2 239 720	58 841	31	2 345 432	1 407 259
Total	7,92	1 032 270 861	130 320 812	24 459 638	6 369 595	365	25 896 718	15 538 031